

ขึ้นทะเบียน มรดกภาพยนตร์ของชาติ

15

ครั้งที่ 15

ประจำปี พ.ศ. 2568

วันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย
4 ตุลาคม พ.ศ. 2568

**ขึ้นทะเบียน
มรดกภาพยนตร์ของชาติ**

15

ครั้งที่ 15

ประจำปี พ.ศ. 2568

**วันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย
4 ตุลาคม พ.ศ. 2568**

คำนำ

4 ตุลาคม พ.ศ. 2568 เป็นวันที่กิจกรรมขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติครบรอบ 15 ปี กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่จัดต่อเนื่องมาทุกปี โดยในช่วงต้นปีของทุก ๆ ปี หอภาพยนตร์จะเปิดให้ประชาชนได้เข้าร่วมเสนอชื่อภาพยนตร์ไทยที่อยู่ในความทรงจำ พร้อมบอกเหตุผลในการเลือกภาพยนตร์เรื่องนั้น ๆ คนละ 1 เรื่อง ซึ่งในปีนี้ ก็ยังได้กระแสดอบบ้างจากประชาชนที่เข้าร่วมเสนอรายชื่อมากกว่า 1,300 คน และถึงแม้ว่าจะมีภาพยนตร์ที่ได้รับขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติมาก่อนแล้วถึง 253 เรื่อง แต่ก็ยังได้รับการเสนอชื่อภาพยนตร์จากประชาชนมาถึง 369 เรื่อง พร้อมเหตุผลที่หลากหลาย มีทั้งภาพยนตร์ช่วงปี พ.ศ. 2500 จนถึงปีปัจจุบัน ซึ่งนับเป็นกระแสตอบรับที่ดี และเชื่อได้ว่าเป็นการสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของกิจกรรมที่สร้างขึ้นมาเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักรู้ถึงความสำคัญของภาพยนตร์

ในกระบวนการพิจารณาภาพยนตร์นั้น หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้เชิญผู้ทรงคุณวุฒิด้านต่าง ๆ จำนวน 35 คน มาเป็นคณะกรรมการร่วมพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่ได้รับการเสนอชื่อจากประชาชนและจากการเสนอชื่อโดยคณะทำงานของหอภาพยนตร์ อีกส่วนหนึ่ง คณะทำงานของหอภาพยนตร์ได้คัดเลือกภาพยนตร์ที่เข้าหลักเกณฑ์นำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาตัดสินขึ้นทะเบียนจำนวน 20 เรื่อง

คณะกรรมการได้ใช้เวลานับเดือนในการชมภาพยนตร์เหล่านั้นทั้งหมด และสุดท้ายได้ประชุมอภิปรายกันในรูปแบบออนไลน์ ซึ่งผลปรากฏว่าคณะกรรมการได้ตัดสินให้ภาพยนตร์จำนวน 10 เรื่อง สมควรได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี พ.ศ. 2568 จะได้รับการประกาศรายชื่อในวันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2568 ซึ่งหอภาพยนตร์กำหนดให้เป็น วันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย

วันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย กำหนดขึ้นเพื่อเป็นที่ระลึกถึง วันที่ 4 ตุลาคม พ.ศ. 2509 ซึ่งเป็นวันที่คณะกรรมการด้านการสื่อสารมวลชน ในคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติของประเทศไทย ซึ่งมีพระวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าเปรมบุรฉัตร ทรงเป็นประธานได้มีมติเสนอแนะให้หอสมุดแห่งชาติริเริ่มการเก็บรักษาภาพยนตร์เพื่ออนุรักษ์ให้อนุชนได้ศึกษา แม้ข้อเสนอแนะนี้ไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างเป็นจริง แต่ก็เป็นหมุดหมายของการริเริ่มการอนุรักษ์ภาพยนตร์ขึ้นในประเทศไทย

หอภาพยนตร์จึงถือเอาวันนี้เป็นวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 เป็นต้นมา กิจกรรมสำคัญของวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย คือการประกาศขึ้นทะเบียนภาพยนตร์เป็นมรดกของชาติ เพื่อประกาศให้สาธารณชนเห็นคุณค่าความสำคัญของภาพยนตร์ และส่งเสริมให้สาธารณชนได้ใช้ประโยชน์จากภาพยนตร์อย่างกว้างขวาง

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ในกำกับของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม ขอขอบคุณคณะกรรมการพิจารณาตัดสินภาพยนตร์ทั้ง 35 ท่าน ที่ได้สละเวลาทำหน้าที่พิจารณาตัดสินภาพยนตร์ในปีนี้ และขอขอบคุณประชาชนทุกท่านที่ได้ร่วมเสนอรายชื่อภาพยนตร์ติดตามกิจกรรมนี้ พร้อมช่วยส่งต่อข่าวสารทำให้กิจกรรมนี้แพร่หลายเป็นรู้จักกันมากขึ้น

สำหรับท่านที่สนใจรับชมภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ หอภาพยนตร์จะนำไปเผยแพร่ตามช่องทางต่าง ๆ ของหอภาพยนตร์ไม่ว่าจะเป็นการจัดฉายในโรงภาพยนตร์ การจัดกิจกรรมต่าง ๆ การเผยแพร่ลงสื่อออนไลน์ใน Facebook, YouTube, TikTok และให้บริการในห้องสมุดและโสตทัศนสถาน เชิด ทรงศรี ที่หอภาพยนตร์ รวมถึงการร่วมมือกับอีกหลากหลายหน่วยงานภายนอกในการนำภาพยนตร์เหล่านี้ออกไปถ่ายทอดสู่สาธารณชนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป

คำกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ในการประกาศขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. 2568
เนื่องในวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย
วันเสาร์ที่ 4 ตุลาคม 2568 เวลา 14.00 น.
ณ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ศาลาา นรปฐป

ท่านผู้อำนวยการหอภาพยนตร์

คณะกรรมการพิจารณาขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ

ผู้มีเกียรติและสื่อมวลชนทุกท่าน

ในฐานะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม กำกับดูแลหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) รู้สึกยินดีและเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มาเป็นประธานการประกาศขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปีพุทธศักราช 2568 เนื่องในวันอนุรักษ์ภาพยนตร์ไทย ซึ่งจัดขึ้นเป็นปีที่ 15 ในวันนี้

ขอชื่นชมหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ที่จัดกิจกรรมสำคัญนี้ต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 15 ปีแล้ว และขอชื่นชมและขอบคุณคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 35 ท่าน ที่ได้สละเวลาแรมเดือนในการชมภาพยนตร์ที่ได้รับการเสนอชื่อ และใช้ความรู้ความเชี่ยวชาญตามคุณวุฒิแต่ละด้านของท่านร่วมกันพิจารณาตัดสินจนได้ภาพยนตร์ที่สมควรได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. 2568 และที่สำคัญ ขอขอบคุณประชาชนกว่า 1,300 คนที่ช่วยสนับสนุนกิจกรรมนี้ โดยมีส่วนร่วมเสนอชื่อภาพยนตร์จำนวนมากถึง 369 เรื่อง มาให้คณะกรรมการพิจารณา เพราะการอนุรักษ์มรดกใด ๆ ของชาติไม่ควรเป็นเพียงหน้าที่ของหน่วยงานหรือบุคลากรของรัฐโดยลำพัง แต่จำเป็นต้องให้สาธารณชนได้รับรู้ ตระหนักและมีส่วนร่วม ประชาชนจึงจะเกิดความรู้สึกรักหวงแหนและภาคภูมิใจร่วมกัน การอนุรักษ์มรดกของชาติจึงจะสำเร็จและยั่งยืน

บัดนี้ขอประกาศรับรองการขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปีพุทธศักราช 2568 ทั้ง 10 เรื่อง ขอแสดงความยินดีกับบริษัทผู้สร้าง ผู้กำกับ ผู้แสดง ตลอดจนบุคคลต่าง ๆ ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปีนี้ และขอขอบคุณที่ท่านทั้งหลายนั้นได้มีส่วนสร้างสรรค์ผลงานภาพยนตร์ดังกล่าว

ขึ้นมาจนได้รับการพิจารณาว่าเหมาะสมที่จะเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ซึ่งหอภาพยนตร์จะต้องทำหน้าที่ดูแลรักษาให้ภาพยนตร์เหล่านี้คงอยู่ตลอดไป และนอกจากเก็บรักษาแล้วขอให้หอภาพยณตร์นำภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติในปีนั้รวมถึงในปีก่อนหน้าจำนวน 263 เรื่อง ออกเผยแพร่สู่การรับรู้ การชื่นชม เป็นมรดกวัฒนธรรมทางภาพยนตร์ให้กับประชาชนได้เรียนรู้ ใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางให้สมกับที่เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติอย่างแท้จริง

สารบัญ

คำนำ	2
คำกล่าวรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม.....	4
หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์	7
รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาตัดสินภาพยนตร์.....	8
ความคิดเห็นจากกรรมการ.....	10
มรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ 15 ประจำปี พ.ศ. 2568	
• เสด็จประพาสชะวา พ.ศ. ๒๔๗๒	24
• [รวมเหตุการณ์งานสวนสนามสัมพันธมิตรในกรุงเทพฯ พ.ศ. 2489].....	28
• พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ณ อยุธยา เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๓	32
• แผนการณภาคพายัพ.....	36
• เก็บศพไร้ญาติ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2503	40
• [ประมวลจากเพลง 35 มม. ในหนังไทย 16 มม.]	44
• อยู่กับกัง.....	52
• วันประวัติศาสตร์ผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย 1 ธ.ค. 2525 ที่บ้านบาก ต. บ้านบาก อ. ดอนตาล จ. มุกดาหาร	56
• คู่กรรม	60
• หลานม่า	64
รายชื่อภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี 2554-2568.....	68

หลักเกณฑ์ที่ใช้ในการ พิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์

1 คุณค่าทางประวัติศาสตร์และความทรงจำ

เป็นภาพยนตร์ที่ถ่ายทอดเรื่องราวของ สถานที่ กาลสมัย บุคคล เหตุการณ์ ที่เกี่ยวข้องกับคนไทยและสังคมไทย ในมิติต่าง ๆ เช่น มานุษยวิทยา สังคมวิทยา เศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม ทั้งในฐานะปัจเจกและกลุ่มหรือมวลชน สามารถทำให้ผู้ชมเข้าถึงและเข้าใจมิติเหล่านั้นในเชิงประวัติศาสตร์หรือความทรงจำ

2 คุณค่าทางศิลปะภาพยนตร์

เป็นผลงานภาพยนตร์ที่สร้างสรรค์ อันแสดงถึงศิลปะวิทยาทางด้านภาพยนตร์

3 มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์

เป็นภาพยนตร์ที่มีความโดดเด่นเป็นพิเศษ มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว เช่น การนำเสนอภาพยนตร์นั้นไม่ว่าการถ่ายทำ การแสดง การตัดต่อ ฯลฯ มีความคิดริเริ่ม ไม่เคยมีแบบอย่างมาก่อนในภาพยนตร์อื่น ๆ

4 บุรณภาพ

คือความสมบูรณ์ครบถ้วนของผลงานภาพยนตร์ตรงตามต้นฉบับของผู้สร้างสรรค์ ภาพยนตร์ที่ออกฉายแล้วอาจถูกตัดทอน ถูกเสริมเติมแต่งเพิ่มเติม ถูกดัดแปลงไปด้วยเหตุต่าง ๆ

5 ความเสี่ยงต่อการสูญเสียหรือยากแก่การหาทดแทน

เป็นภาพยนตร์ที่ยังมีฟิล์มต้นฉบับหรือสำเนาในรูปแบบอื่นใดอยู่ แต่ตกอยู่ในภาวะความเสี่ยงที่จะสูญเสียภาพยนตรนั้นไป ด้วยเหตุปัจจัยต่าง ๆ เช่น มีต้นฉบับหรือสำเนาอยู่เพียงชุดเดียว หรือภาพยนตรนั้นกำลังเสื่อมสภาพ หรือสภาพการจัดเก็บไม่ปลอดภัย ไม่ได้มาตรฐาน เป็นต้น

6 อิทธิพลต่อคนและสังคม

ภาพยนตร์ที่สามารถส่งผลกระทบโดยตรงหรือโดยอ้อมต่อปัจเจกชนและหรือต่อสังคม ไม่ว่าจะทางด้านพฤติกรรม ความคิด ความเชื่อ อารมณ์ ฯลฯ อาจก่อให้เกิดกระแสสมัยนิยมเกิดการเปลี่ยนแปลง ค่านิยม ขนบธรรมเนียม ไม่ว่าชั่วระยะเวลาสั้นหรือยั่งยืนนาน

รายชื่อคณะกรรมการ
พิจารณาตัดสินภาพยนตร์
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ
ประจำปี 2568

กชิตศ อนันทนาธร	บรรณาธิการ
กิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน	นักวิจารณ์ภาพยนตร์
ผศ. ดร.เกษม เพ็ญภินันท์	นักวิชาการด้านปรัชญา
โกวิท โพธิสาร	สื่อมวลชน
จิตร โพธิ์แก้ว	นักวิจารณ์ภาพยนตร์
ชญานิน เตียงพิทยากร	นักวิจารณ์ภาพยนตร์
ชีวลสิทธิ์ บุญยเกียรติ	นักจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ศึกษา
ศ. (พิเศษ) ธงทอง จันทรางศุ	นักประวัติศาสตร์
นที กอนเทียน	ผู้ดูแลเพจ 77PPP
นิธินันท์ ยอแสงรัตน์	บรรณาธิการ
นิพนธ์ โอฬารนิเวศน์	นักวิชาการด้านศิลปะ
รศ. ดร.บัณฑิต จันทรโรจนกิจ	นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์
ประวิทย์ แต่งอักษร	นักวิจารณ์ภาพยนตร์
ปราปต์ บุณปาน	บรรณาธิการ
ม.ร.ว.ปิยฉัตร ฉัตรชัย	สื่อสารมวลชน
พรพิชิต พัฒนถาบุตร	นักวิชาการอิสระ
พิมพ์ชนก พุกสุข	สื่อมวลชน
ดร.พิชัยวัฒน์ แสงประพาพ	นักวิชาการด้านภาพยนตร์
ภาณุ บุรุษรัตนพันธุ์	บรรณาธิการ
มนอธรรม เทียมเทียบรัตน์	นักวิจารณ์ภาพยนตร์
ผศ. ดร.วิภาดา พรหมขุนทอง	นักวิชาการด้านภาพยนตร์และวัฒนธรรมศึกษา
ศรัณย์ ทองปาน	นักเขียนสารคดี
ศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา	นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์แรงงาน
ศาสวัต บุญศรี	นักวิชาการด้านภาพยนตร์
รศ. สุดแดน วิสุทธิลักษณ์	นักวิชาการด้านมานุษยวิทยา
สุพจน์ แจ่มเร็ว	บรรณาธิการ

สุภัตตรา ภูมิประภาส

โสภิต หวังวิวัฒนา

สุทธากร สันติธวัช

อธิคม คุณาวุฒิ

อธิป กลิ่นวิจิต

อภินันท์ ธรรมเสนา

อัษฎาวุธ สาคริก

ผศ. อรุพงษ์ รักษาสัตย์

อุษาสินี ไร่ทอง

นักเขียน นักแปล

นักจัดรายการวิทยุ

บรรณาธิการ

บรรณาธิการ

สื่อมวลชน

นักวิชาการ

นักดนตรีและที่ปรึกษางานศิลปวัฒนธรรม

ผู้กำกับภาพยนตร์

นักพัฒนาด้านเพศวิถีศึกษา

ความคิดเห็น จากคณะกรรมการ

กษัตริศ อนันตนาร บรรณาธิการ

ภาพยนตร์นอกจากให้ความบันเทิงแล้ว ยังเป็นหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญ ให้เห็นถึงอารมณ์ความรู้สึกของบุคคลในหัวเวลานั้น ๆ อันจะทำให้คนรุ่นหลังเข้าใจ พัฒนาการทางสังคมวัฒนธรรมผ่านภาพยนตร์ต่าง ๆ ได้ จึงดีใจที่ได้มีโอกาสได้ชมและร่วม คัดเลือกภาพยนตร์ในการขึ้นทะเบียนประจำปีนี้ และหวังว่าจะมีผู้ที่สนใจศึกษาประวัติศาสตร์ สังคมไทยได้ใช้ประโยชน์จากภาพยนตร์เหล่านี้กันตามสมควร

กิตติศักดิ์ สุวรรณโภคิน นักวิจารณ์ภาพยนตร์

หลานม่า หนังดีที่สุดดังที่สุดในปีนี้ แสดงสังคมครอบครัวจีนที่ยังยึดมั่นกับธรรมเนียม ดั้งเดิม

เสด็จประพาสชวา พ.ศ.๒๔๗๒ ภาพยนตร์ส่วนพระองค์ รัชกาลที่ 7 เสด็จพระราช- ดำเนินเยือนชวา ในหลวง ร.7 ทรงโปรดการถ่ายหนัง และทรงมีมุมมองที่ต่างจากช่างภาพ ในพระราชสำนัก ที่จะถ่ายทำอย่างเป็นทางการ

[รวมเหตุการณ์งานสวนสนามสัมพันธมิตรในกรุงเทพฯ พ.ศ. 2489] คำถามคือ ทำไม ลอร์ดหลุยส์ เมาท์แบทเทน ถึงนำทหารพันธมิตรมาสวนสนามในประเทศไทย คำตอบ น่าจะเป็น กองทหารเหล่านี้จะมาตั้งฐานทัพในเมืองไทยในฐานะผู้ชนะสงคราม ซึ่งไทยเป็น ฝ่ายแพ้ เพราะเป็นฝ่ายญี่ปุ่น ซึ่งไทยก็แกล้งด้วยการแกล้งว่าการอยู่ฝ่ายเดียวกับญี่ปุ่น ทำสงครามกับพันธมิตรเป็นโมฆะ และเชิญสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 8 เสด็จ ฯ มาร่วม ตรวจพลสวนสนามด้วย สถานะของพระองค์จึงเป็นประธานในพิธีเท่ากับเมาท์แบทเทน

เก็บศพไฉ่ญาติครั้งที่ 1 พ.ศ. 2503 หนังล้างป่าช้า ขาวเงินในเมืองไทยยังยึดธรรมเนียม เดิม ผังศพ ซึ่งกินพื้นที่มาก หากเป็นคนมีเงิน ก็จะสร้างเป็นอวงซุ้ย จึงดึงให้มาใช้ธรรมเนียม ไทย คือ เผาศพ เริ่มจากศพที่ฝังตามมีตามเกิดก่อน ผลพลอยได้คือเกิดมีมูลนิธิที่จัดการ เรื่องศพขึ้นมาด้วย

[ประมวลฉากเพลง 35 มม. ในหนังไทย 16 มม.] ฉากเพลงถ่ายทำระบบ 35 มม. เสียงในฟิล์ม ในหนัง 16 มม. พากย์ อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของหนัง ซึ่งมาพร้อมโรงหนัง

มัลติเพล็กซ์ ซึ่งการลงทุนสูงขึ้น ค่าบัตรเข้าชมก็สูงขึ้นด้วย จึงทำทั้งสองระบบนี้ขึ้นมา เพื่อให้คนดูได้เห็นว่าทำหนังมีคุณภาพดีขึ้นอย่างไร โดยการเปรียบเทียบให้เห็นชัด ๆ

ผศ. ดร.เกษม เพ็ญภินันท์

นักวิชาการด้านปรัชญา

นับวันการคัดเลือกภาพยนตร์ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติย่อมมีความสำคัญ มีรายละเอียดให้พิจารณามากขึ้น รวมทั้งยังเปิดโอกาสให้ประชาชนทั่วไปมีส่วนร่วมในการเสนอชื่อภาพยนตร์ที่เห็นสมควรขึ้นทะเบียน สิ่งเหล่านี้เป็นเรื่องที่ดีต่อกระบวนการคัดสรรอย่างยิ่ง เพราะไม่เพียงสะท้อนให้เห็นถึงความสำคัญ คุณค่าของภาพยนตร์ ที่ไม่เพียงสรรสร้างขึ้นมาเพื่อความบันเทิง สารความรู้ ความเข้าใจ การเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เท่านั้น หากยังเป็นเชิงอรรถให้อ้างอิงและเป็นหมุดหมายในการสืบค้น เข้าถึงร่องรอยแห่งมรดกตกทอดทางสังคมวัฒนธรรมในประเทศไทยเป็นอย่างดีอีกด้วย

โกวิท โพธิสาร

สื่อมวลชน

ภาพยนตร์จำนวนมากไม่ได้มีคุณค่าเพียงในแง่ศิลปะการเล่าเรื่อง แต่มีคุณค่าในแง่การเก็บความทรงจำทางประวัติศาสตร์ ทั้งเป็นหลักฐานสำคัญที่จะปะติดปะต่อสถานการณ์ทางสังคมในช่วงเวลานั้นอันส่งผลต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

จิตร โพธิ์แก้ว

นักวิจารณ์ภาพยนตร์

รู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้ร่วมคัดเลือกภาพยนตร์ในปีนี้ เพราะการทำหน้าที่นี้ทำให้ผมได้มีโอกาสชม “หนังลับแล” หลายเรื่องที่ผมไม่เคยได้ยินชื่อมาก่อน หรือหนังที่แทบไม่เคยถูกพูดถึงในวงกว้างมาก่อน ซึ่งหนังเหล่านี้รวมถึงหนังที่ไม่ประสบความสำเร็จในการออกฉายเมื่อหลายสิบปีก่อน หรือหนังที่ไม่ได้ทำเงินสูงมากนักเมื่อออกฉาย และรวมถึงหนังที่ไม่ได้สร้างขึ้นเพื่อการพาณิชย์ในช่วง 50-100 ปีก่อน ซึ่งรวมถึงหนังวัง, หนังข่าว, และหนังที่สร้างขึ้นโดยหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล ผมมองว่า “หนังลับแล” เหล่านี้มีคุณค่า

ทางประวัติศาสตร์สูงมาก เพราะหนังสือนี้ได้ช่วยบันทึกสภาพสังคม, ปัญหาสังคม, วัฒนธรรมประเพณี, ความรู้สึกนึกคิดของผู้คนในสังคม และจินตนาการของผู้คนในสังคมในช่วงเวลาเกือบ 100 ปีที่ผ่านมา หนังสือเล่มนี้ถือเป็นบันทึกทางประวัติศาสตร์ในรูปแบบของ “ภาพเคลื่อนไหว” ที่สมควรได้รับการเผยแพร่สำหรับผู้ชมในวงกว้าง และสมควรได้รับการอนุรักษ์ไว้ต่อไป

ชญาณิน เตียงพิทยากร นักวิจารณ์ภาพยนตร์

ถือเป็นปีที่ต้องใช้เวลาชั่งน้ำหนักทางความคิดก่อนส่งผลพิจารณาค่อนข้างนานกว่าปกติ ด้วยภาพยนตร์ที่ผ่านเข้ารอบมาคราวนี้มีความโดดเด่นเชิงคุณสมบัติที่แตกต่างหลากหลาย แต่ระดับความเข้มข้นของ “ความสำคัญ” นั้นใกล้เคียงกันมาก ทั้งภาพยนตร์ที่เคยสร้างปรากฏการณ์หลังเข้าฉายไว้เป็นที่ประจักษ์ ภาพยนตร์ที่เคยจมหายไปในช่วงเวลาทว่าเด่นชัดด้วยภาษาหนัง ภาพยนตร์ที่เผยให้เห็นมิติแห่งชีวิตของผู้คนและรายละเอียดที่ชวนครุ่นคิดในช่วงเวลาของประวัติศาสตร์ และจำนวนมากในตัวเลือกปีนี้มีจุดร่วมคือการสะท้อนเหลี่ยมมุมของ “ความเป็นไทย” และ “ความเป็นอื่น”

ชีวลักษณ์ บุญเกียรติ นักจดหมายเหตุและพิพิธภัณฑ์ศึกษา

ภาพยนตร์หลายเรื่องที่คัดเลือกเพื่อการขึ้นทะเบียนมรดกในครั้งนี้ เป็นภาพยนตร์ที่บันทึกเหตุการณ์สำคัญ และภาพยนตร์เรื่องในทศวรรษ 2470 ถึง ทศวรรษ 2510 ห้าทศวรรษนั้นนับเป็นช่วงเวลาสำคัญของการเปลี่ยนแปลงในสังคม หลายเหตุการณ์ในภาพยนตร์ช่วยขยายความเข้าใจเดิมที่มีต่ออดีต หลายเรื่องชวนวิเคราะห์ถึงวาระของการสร้างภาพยนตร์ และเนื้อหาในภาพยนตร์บางเรื่องทำให้มองเห็นรายละเอียดของเหตุการณ์ที่ไม่สามารถพบได้ในสื่ออื่น

ศ. (พิเศษ) รงทอง จันทรางศุ นักประวัติศาสตร์

ภาพยนตร์เหล่านี้พาผมท่องไปในกาลเวลา พาผมไปพบกับความสุข ความฝันและความหวังต่างยุคสมัย ขอบขอบคุณที่ช่วยบันทึกไว้วันะครับ

นที กองเทียน

ผู้ดูแลเพจ 77PPP

ด้วยเพราะภาพยนตร์ที่ถูกนำมาให้คัดเลือกในแต่ละปี จะเป็นภาพยนตร์ที่มาจากหลายช่วงยุคสมัย และเมื่อใช้เกณฑ์การคัดเลือกสำหรับขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติที่มีหลายหัวข้อ ภาพยนตร์ที่ถูกคัดเลือกสำหรับขึ้นทะเบียน จึงมีความหลากหลายกว้างมากขึ้น โดยภาพยนตร์ในแต่ละเรื่องที่ถูกคัดเลือกมา จะโดดเด่นตามหลักเกณฑ์คัดเลือกไม่หัวข้อใดก็หัวข้อหนึ่ง

นิรันดร์ ยอแสงรัตน์

บรรณาธิการ

การเลือกภาพยนตร์แต่ละปีเป็นเรื่องยากมาก เพราะทุกเรื่องต่างมีความโดดเด่นเฉพาะตน มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ ต่างสะท้อนภาพสังคมไทย วงการภาพยนตร์ไทย ตลอดจนวงการภาพยนตร์โลกในแต่ละช่วงเวลา และสามารถกล่าวได้ว่ามีอิทธิพลต่อคนไทยและสังคมไทยไม่ทางใดก็ทางหนึ่งด้วยกันทั้งสิ้น จุดตัดสินใจในการเลือกสำหรับตัวเองบางครั้งจึงอยู่ที่ข้อ 6 นั่นคือความเสี่ยงต่อการสูญเสียหรือยากแก่การหาทดแทน

นิพนธ์ โอฟาร์นิเวชน์

นักวิชาการด้านศิลปะ

ทุกครั้งของการคัดเลือกนั้นไม่เคยง่ายไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์เล่าเรื่องและสารคดี ปีนี้ยังคงมีภาพยนตร์ที่น่าสนใจหลายเรื่อง แต่ละเรื่องมีแง่มุมที่น่าสนใจต่าง ๆ กันไป ทั้งในฐานะภาพยนตร์ที่สร้างปรากฏการณ์ความนิยมหรือภาพอดีตที่เราไม่เคยเห็น หรือภาพยนตร์ที่เป็นเหมือนหมายเหตุของการระลึกถึงกระทั่งควรเป็นฐานสืบค้นทั้งในเชิงสังคม ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรม

อย่างไรก็ตามภาพยนตร์ที่ไม่ถูกเลือก ไม่ได้หมายความว่าพวกเขาควรจะถูกลืม

รศ. ดร.บัณฑิต จันทรโรจนกิจ

นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์

แม้เวลาจะผ่านไปหลายปีจนบริบทที่สร้างภาพยนตร์เปลี่ยนแปลงไป แต่หากเรายังคงสามารถทำความเข้าใจภาพยนตร์เหล่านั้นในบริบทใหม่ที่เรายู่อาศัยได้ ภาพยนตร์นั้น

ก็จะมีชีวิตทางสังคมอีกครั้ง ในการชมภาพยนตร์แต่ละเรื่องเพื่อคัดเลือกภาพยนตร์เพื่อขึ้นทะเบียนนั้นจึงได้พิจารณาทั้งบริบทที่ภาพยนตร์ถูกสร้าง อารมณ์ของยุคสมัย แฟชั่น และบทสนทนาของแต่ละเรื่อง ภาพเคลื่อนไหวที่ถูกนำเสนอ เมื่อเทียบกับบริบทในปัจจุบันก็ทำให้เห็นว่าภาพยนตร์ทุกเรื่องต่างมีความหมายที่ชวนค้นหา ติดตามและศึกษาได้เสมอ

ประวัติย์ แต่งอักษร นักวิจารณ์ภาพยนตร์

คนจำนวนไม่น้อยมักจะนึกถึงหอภาพยนตร์ในบทบาทของการเป็นหน่วยงานอนุรักษ์หนังเก่าและสิ่งเกี่ยวเนื่อง ซึ่งก็ถูกต้องแล้ว หรือถ้าจะเทียบเคียง หอภาพยนตร์ก็เปรียบได้กับบ้านพักคนชรา ห้อง ICU หรือในหลาย ๆ กรณี ฌาปนสถาน หรือสุสานภาพเคลื่อนไหว ทั้ง ๆ ที่อีกด้านหนึ่งซึ่งอาจจะถูกมองข้าม หอภาพยนตร์ก็เป็นเหมือนกับโรงเรียนเด็กเนิร์สเซอร์หรือโรงเรียนอนุบาลที่ฟูมฟักและชุบเลี้ยงให้บรรดาหนังสือสารพัดสารพันทั้งเก่าและใหม่ที่อยู่ในการสมบัติของหอภาพยนตร์ได้เติบโต งอกงาม ในหลายกรณี เกิดใหม่หรือมีชีวิตที่สองและเป็นที่รู้จักของคนรุ่นหลัง งานขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของหอภาพยนตร์ซึ่งจัดสืบเนื่องมาแล้ว 15 ปีเป็นเครื่องยืนยันถึงความสำคัญและความเจริญก้าวหน้าของกิจการเนิร์สเซอร์แห่งนี้ได้เป็นอย่างดี

ปรাপต์ บุณปาน บรรณาธิการ

ภาพยนตร์สารคดีที่ให้คณะกรรมการคัดเลือกยังมีความหลากหลายและน่าสนใจเช่นเคย ในฐานะจดหมายเหตุทางประวัติศาสตร์ที่เคลื่อนไหวได้และมีชีวิตของมนุษย์จริง ๆ โลกเล่นอยู่ในนั้น ขณะที่ภาพยนตร์เล่าเรื่องที่อยู่ในกระบวนการพิจารณา ก็สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการของสังคมไทยและอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยจากทศวรรษ 2500 ถึงปัจจุบันได้เป็นอย่างดี

ม.ร.ว.ปิยฉัตร จัตรชัย สื่อสารมวลชน

ภาพยนตร์คือกระจกสะท้อนประวัติศาสตร์ที่เฉียบคม ตรงไปตรงมาและอยู่เฉพาะหน้าเราตรงนี้ เดียวนี้!

พรพิชิต พัฒนธาตุ

นักวิชาการอิสระ

ผมยังคงมีความรู้สึกเดิมคือเป็นเกียรติมาก ๆ ที่ได้เป็นหนึ่งในกรรมการครั้งที่ 15 นี้ ภาพยนตร์และสารคดีที่ได้รับชมทุกเรื่องก็ยังคงให้และเพิ่มความรู้ลึกภูมิในงานฝีมือของคนไทยที่ทำงานด้านนี้ และรักที่จะสร้างสารคดีเพื่อก่อให้เกิดคลังความรู้บันทึกให้แก่คนรุ่นใหม่ ส่งต่อรุ่นสู่รุ่น รักษาความเป็นไทยและสมคุณค่ากับคำว่า “มรดก” ของศิลปะแขนงนี้

พิมพ์ชนก พุกสุข

สื่อมวลชน

สนใจภาพยนตร์เหล่านี้ในแง่บันทึกทางประวัติศาสตร์ หรือฉายภาพบริบททาง การเมืองของคนตัวเล็กตัวน้อยในเวลานั้น

ดร.พิชัยวัฒน์ แสงประพาฬ

นักวิชาการด้านภาพยนตร์

ภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนนี้ เป็นบทบันทึกที่ร้อยเรียงความทรงจำของผู้คน มากมาย และยังเป็นภาพสะท้อนความหลากหลายที่ปรากฏในสังคมไทย ทั้งเรื่องชนชั้น เชื้อชาติ วัฒนธรรม อุดมการณ์ และอื่นๆ ...เชื่อมั่นว่า สิ่งเหล่านี้จะเชื่อเชิญให้เราได้ใคร่ครวญ ถึงคุณค่าของความเป็นมนุษย์และการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

กาญจน์ บุรุษรัตนพันธุ์

บรรณาธิการ

เสด็จประพาสชวา พ.ศ.๒๔๓๒ - นอกจากจะเป็นการบันทึกบนฟิล์มภาพยนตร์ ทั้งการเดินทาง ภูมิทัศน์และการใช้ชีวิตของชนชั้นสูงของสยามขณะอยู่ในสายตาของชาว ต่างประเทศแล้ว หนังสือไม่มีเสียงเรื่องนี้ยังเหลือพื้นที่สำหรับจินตนาการอย่างเหลือล้น ให้ความรู้ลึกคล้ายเวลาชมนิทรรศการจากฟิล์มกระจกสมัยรัชกาลที่ห้าที่เพิ่งผ่านมา

พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ณ พระเมรุมาศ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๓ - การบันทึกเหตุการณ์สำคัญนี้ยัง เปิดโอกาสให้เราได้เปรียบเทียบพระราชพิธีสำคัญในอดีตกับพระราชพิธีถวายพระเพลิง

สำคัญที่เพิ่งผ่านมาเมื่อไม่กี่ปีนี้ โดยเฉพาะในรายละเอียดเรื่องราวรูปแบบให้สมเด็จพระเกียรติยศ และพระราชานิยม

[ประมวลฉากเพลง 35 มม. ในหนังไทย 16 มม.] – ตัวอย่างความบันเทิงของหนัง ดอกดิน ฉบับรวบรัด การสร้างสรรค์รูปแบบความบันเทิงอย่างไทย ๆ ที่ต้องมีครบรส แม้จะมีอิทธิพลหนังเพลงฮอลลีวูดให้เห็นบ้าง (อย่างบันไดใน “ลมหนาว”) เป็นโอกาสที่จะได้ชม ภาษากายซึ่งต้องสวยสง่าในทุกอิริยาบถอย่างนางเอกของเพชรรา

มโนธรรม เกียมเกียบรัดน์ นักวิจารณ์ภาพยนตร์

หนังสือ ถ้าไม่ได้ถูกเปิดออกอ่าน ก็จะไม่รู้ว่ามีเรื่องราวอีกมากมายถูกซ่อนอยู่ในนั้น สื่อภาพยนตร์เองก็เช่นกัน เมื่อไม่ถูกนำออกฉาย หรือแม้แต่ไม่มีคนดูโดนเลยจะมีใครได้เห็นคุณค่า และการที่เราตัดสินใจเลือกที่จะดูหนังเรื่องใดเรื่องหนึ่ง อย่างน้อยหนังเรื่องนั้น ๆ ก็น่าที่จะเข้าไปแทรกตัวอยู่ตามพื้นที่ในความทรงจำของการเป็นประสบการณ์ครั้งหนึ่งของชีวิต แต่ถ้าหนังเรื่องเดียวกัน มีคนได้ดูเพิ่มจำนวนขึ้น หนังเรื่องนั้นก็อาจเดินทางเข้าไปปะปนอยู่ในความทรงจำของคนอีกหลายคนซึ่งเป็นเพื่อนร่วมสังคมเดียวกัน แม้(เรา)อาจจะยังไม่รู้จัก, ไม่เคยพบกันในทาง physical หนังเรื่องนั้น ๆ ก็อาจที่จะมีชีวิตเรื่องราวระดับอยู่ในก่อนมวลแห่งความทรงจำในฐานะของการเป็นมิตรสหายที่มองไม่เห็น

ด้วยคาดว่าภาพยนตร์ที่ผ่านการคัดเลือกครั้งนี้ทั้งสิบเรื่องจะทำหน้าที่ดังกล่าวในทางรูปธรรม

ผศ. ดร.วิภาดา พรหมขุนทอง นักวิชาการด้านภาพยนตร์และวัฒนธรรมศึกษา

เสด็จประพาสชวา พ.ศ.๒๔๗๒ คลังแห่งข้อมูลการศึกษาความสัมพันธ์ไทยและชาวท่ามกลางบริบทอาณานิคมแคว้นเอเซีย แม้จะยาวแต่เนื้อหาเป็นระบบ มีข้อเสนอที่บอกเล่าให้ทราบชัดเจน น่าฟังมาก ๆ กับโปรแกรมการเดินทางและสิ่งต่าง ๆ ที่ได้รับการเลือกมานำเสนอตั้งแต่พิธีการข้ามเส้นอีควาเตอร์ (Line-Crossing Ceremony) ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญของคนเดินเรือซึ่งเราไม่รู้จักมาก่อน การเดินทางด้วยเรือใหญ่ เรือเล็ก เรือบิน รถมอเตอร์รูปแบบ ท่ามกลางการอำนวยความสะดวกของเจ้าอาณานิคมและนักธุรกิจ/ผู้มีอิทธิพลใน

ที่ต่าง ๆ ว่าจะไปถึงชาว ชื่อเรียกสถานที่ที่เปลี่ยนไป จากปัตตาเวียปัจจุบันเป็นจาการ์ตา สถานที่ต่าง ๆ ก่อนการบูรณะเป็นแหล่งท่องเที่ยวให้บุคคลทั่วไปเข้าไปได้ในปัจจุบัน อย่าง บุโรพุทโธ หรือปรัมบานัน การเยี่ยมชมโรงงานและศึกษานวัตกรรมการผลิตน้ำตาล การ รีดนมวัวอัตโนมัติ การผลิตยาควินิน ปฏิสัมพันธ์และการที่กล้องเก็บภาพแรงงานและคน ท้องถิ่น การชมการแสดงตำนานชาที่ที่ได้รับการเขียนถึงว่าอิเหนา ฯลฯ

[รวมเหตุการณ์งานสวนสนามสัมพันธ์มิตรในกรุงเทพฯ พ.ศ. 2489] การร้อยเรียง เหตุการณ์ออกมาให้ภาพบทบาทของสหราชอาณาจักรที่มีอิทธิพลและอำนาจชัดเจนมาก ๆ ผ่านกล้องที่นำเสนอ ลอร์ดหลุยส์ เมานท์แบทเทนในลักษณะพระเอกที่โดดเด่นสว่างงามด้วย ชุดสีขาวจำ ในขณะที่พระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลทรงเดินข้าง ๆ และนั่งอยู่ข้าง ๆ แบบยุวกษัตริย์ ในเครื่องบินสี่ที่นั่งท่ามกลางผู้คนมากมาย การชมเหตุการณ์เหล่านี้ยังให้ความรู้สึกเซอร์เรียล เมื่อพระองค์ทรงเสด็จสวรรคตอย่างไม่คาดคิดไม่กี่เดือนต่อมา ความน่าสนใจอีกอย่างหนึ่ง คืองานเลี้ยงรับรองในสนามหญ้าก่อนการเดินสวนสนามที่จัดไว้สำหรับแขกชาวอังกฤษ มีการแสดงหญิงคาบและเตะตะกร้อสองคน การแสดงขมวอยของชายสองคนแบบกอดรัด พัดเหวี่ยง กีฬาสองอย่างกลายเป็นความบันเทิงแบบเอ็กโซติกซ์สำหรับการจ้องมองด้วยกล้อง และสายตาของเหล่าทหารที่นั่งบนเก้าอี้แบบยืมไปหัวเราะไป

ศรัณย์ กองปาน นักเขียนสารคดี

ภาพยนตร์ที่ทางหอภาพยนตร์ ส่งมาให้กรรมการช่วยดูและตัดสินใจคัดเลือก ล้วนแต่ น่าสนใจ มีคุณค่าเฉพาะตัวทั้งสิ้น ใจจริงก็อยากจะเลือกหมดทุกรายการ แต่ก็ต้องเลือกเพียง ตามจำนวนที่ได้รับสิทธิ์มา หวังว่าภาพยนตร์ที่ยังไม่ได้รับคัดเลือกในปีนี้ จะได้ขึ้นทะเบียน มรดกภาพยนตร์ของชาติในปีต่อ ๆ ไป

ศักดินา จัทรกุล ณ ออยุธยา นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์แรงงาน

ผมรู้สึกเป็นเกียรติและภาคภูมิใจอย่างยิ่งที่ได้รับโอกาสเข้ารับหน้าที่เป็นกรรมการ พิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์เพื่อขึ้นทะเบียนเป็น “ภาพยนตร์มรดกของชาติ” อีกครั้งในปีนี้ ครั้งนี้เป็นครั้งที่ 15 ซึ่งมีภาพยนตร์ที่ผ่านการเสนอชื่อเพื่อการพิจารณาโดยคณะกรรมการ

ซึ่งประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิจากหลากหลายสาขา จำนวน 20 เรื่อง โดยกรรมการจะคัดเลือกให้เหลือเพียง 10 เรื่องเพื่อขึ้นทะเบียน ตามหลักเกณฑ์ที่ครอบคลุมทั้งด้านคุณค่าทางประวัติศาสตร์และความทรงจำ คุณค่าทางศิลปะภาพยนตร์ ความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ อิทธิพลต่อผู้คนและสังคม ความสมบูรณ์ของผลงาน ตลอดจนความเสี่ยงต่อการสูญเสียชีวิตหรือยากแก่การหาทดแทน

ภาพยนตร์คือบันทึกเรื่องราวของผู้คน เหตุการณ์ และวิถีชีวิตในแต่ละยุคสมัย ถ่ายทอดเรื่องราว ความคิด ความเชื่อ และอารมณ์ความรู้สึกของสังคมในช่วงเวลาหนึ่ง ๆ ผ่าน ภาษา ภาพ เสียงและศิลปะ หลายแขนงอย่างมีพลัง

เมื่อภาพยนตร์ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็นมรดกของชาติ นั้นหมายความว่าผลงานนั้นจะได้กลายเป็นสมบัติร่วมของสังคมไทย ที่เรามีหน้าที่ร่วมกันปกป้องรักษา อนุรักษ์ และส่งต่อให้คนรุ่นต่อไปได้ศึกษา เรียนรู้ และซาบซึ้ง ไม่เพียงเพื่อระลึกถึงอดีต แต่เพื่อสร้างแรงบันดาลใจและต่อยอดคุณค่าทางศิลปะ วัฒนธรรม และความคิดสร้างสรรค์ให้ก้าวต่อไปอย่างยั่งยืน

ผมเชื่อมั่นว่าภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนจะเป็นแสงสว่างแห่งความทรงจำของชาติ และเป็นสะพานเชื่อมอดีต ปัจจุบัน และอนาคตของผู้คนในสังคมไทยต่อไป

ศาสตราจารย์

นักวิชาการด้านภาพยนตร์

รวม ๆ หน้าที่เลือก เลือกจากประเด็นที่หนังน่าจะสร้างบทสนทนาให้กับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเป็นผลที่ตกค้างจากการล่าอาณานิคมในช่วงทศวรรษที่ 19 ถึง ต้นทศวรรษที่ 20 โดยเฉพาะบทบาทสำคัญของลอร์ดหลุยส์ เม้าท์แบทเทน ใน *[รวมเหตุการณ์งานสวนสนามสัมพันธมิตรในกรุงเทพฯ พ.ศ. 2489]* ซึ่งเป็นภาพบริบทจุดเริ่มต้นที่นำไปสู่การประกอบสร้างอุดมการณ์ผ่าน อยู่กับก๊ง และ คู่กรรม รวมถึงภาวะอาณานิคมภายในช่วงสงครามเย็นที่เกิดขึ้นในมณฑลพายัพ

รศ. สุนแดน วิสุทธิลักษณ์

นักวิชาการด้านมาุษยวิทยา

โอกาสในการร่วมพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์เพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติแต่ละครั้งนั้น ทำให้ได้ค้นพบศักยภาพที่น่าตื่นตาตื่นใจของวงการภาพยนตร์ไทย

และขณะเดียวกันก็ได้สัมผัสมองเห็นและเข้าใจ “รูปร่าง” ของสังคมวัฒนธรรมไทยที่ละเอียดและลึกซึ้งขึ้นทั้งในแง่มุมของ “ความมืด” และ “แสงสว่าง” ที่ชวนให้ทั้งรื่นรมย์ อารมณ์และเศร้าใจ

สุพจน์ แจงเรือ บรรณาธิการ

ภาพยนตร์สารคดีเรื่อง “เสด็จประพาสชวา พ.ศ.๒๔๗๒” เป็นภาพยนตร์ที่บันทึกประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในเวลาที่ผ่านมาเกือบศตวรรษ และขณะเดียวกันก็เป็น “ประวัติศาสตร์” ในตัวเองด้วย ทั้งนี้นับตั้งแต่ “ผู้สร้าง” เป็นต้นไปไปจนถึงการเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์การถ่ายทำภาพยนตร์ในไทยสมัยแรก ๆ เชื่อว่าถ้าได้รับการเผยแพร่ในต่างประเทศ โดยเฉพาะในมหาวิทยาลัยที่มีโครงการศึกษาเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ “Southeast Asia Program” (เช่น คอร์เนล, เกียวโต ฯลฯ) จะได้รับความสนใจมาจากทั้งอาจารย์และนักศึกษา

อย่างไรก็ตาม การเผยแพร่ออกสู่สาธารณะนั้น คงต้องมีการทำให้ผู้ชมสามารถเข้าใจเนื้อหาได้โดยมีคำอธิบาย (โดยเสียงหรือตัวอักษร) ซึ่งไม่น่าจะยาก เพราะเอกสารการเสด็จประพาสชวาในครั้งนั้นยังมีอยู่

สุภัทรา ภูมิประสาท นักเขียน นักแปล

ปีนี้มีภาพยนตร์โฆษณาชวนเชื่อของรัฐและหน่วยงานรัฐที่น่าสนใจหลายเรื่อง ซึ่งสะท้อนภาพชีวิตผู้คน สังคม ชุมชน ที่ถูกจัดวางโดยการใช้อำนาจและนโยบายรัฐในยุคสงครามเย็นในประเทศ เรื่องราวเหล่านี้ทรงคุณค่าอย่างยิ่งต่อการศึกษาประวัติศาสตร์ สังคมและการเมืองของประเทศ หากมีใครหาให้เจอได้ไม่จำกัด ก็อยากเลือกเก็บไว้ทุกเรื่องเลยล่ะ

โสภิต ห่วงวิวัฒนา นักจัดรายการวิทยุ

ความรู้สึกหนึ่งที่เกิดขึ้นทุกปีในระหว่างการคัดเลือกภาพยนตร์ขึ้นทะเบียนมรดกของชาติและไม่เคยเปลี่ยนแปลงเลยคือความรักที่เสียดยามนอง เพราะจำเป็นต้อง “เลือก”

และ “ไม่เลือก” ทุกครั้งไป เนื่องจากมีภาพยนตร์ดี ๆ ที่ต้องพิจารณาจำนวนมาก

ภาพยนตร์แต่ละเรื่อง มีคุณค่าและให้ความหมายที่แตกต่างกัน สะท้อนภาพฉากชีวิตของยุคสมัยและเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์อันน่าจดจำ ภาพยนตร์จึงทำหน้าที่บันทึกอดีตเพื่อปูทางไปสู่อนาคต

สุทธากร สันติธวัช บรรณาธิการ

ผมเคยมีส่วนร่วมพิจารณาขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของทางหอภาพยนตร์ ครั้งหนึ่ง ราวสิบปีแล้ว ตอนนั้นยังมีการนัดดูหนังและพูดคุยกันที่หอภาพยนตร์ ยินดีที่ได้มีส่วนร่วมอีกครั้ง ถือว่าเป็นงานที่ได้เปิดหูเปิดตาได้ใช้ความคิดย้อนไปถึงบริบทสังคม การเมือง และวงการหนังไทยเอง ในช่วงเวลาต่าง ๆ ที่รู้สึกแปลกใหม่ในครั้งนี้น่าสำหรับผม คือมีงานเชิงรวบรวมงานเก่าให้เป็นที่เป็นทางเข้าสู่การพิจารณาด้วย คือ [ประมวลฉากเพลง 35 มม. ในหนังไทย 16 มม.] (2508-2510) ฉากเพลง 35 มม. เหล่านี้ ส่วนใหญ่ผมเคยเห็นมาแล้ว ทั้งจากช่องยูทูปของหอภาพยนตร์เองหรือช่องอื่น ๆ แต่ไม่ได้เห็นในแบบที่ถูกจับมารวมกันไว้ การรวบรวมงานในกรอบของปรากฏการณ์เฉพาะแบบนี้ น่าสนใจ ทำให้คาดหวังว่าจะได้เห็นอะไรดีๆ ในทางนี้มากขึ้นต่อไปในอนาคต

อริคม คุณาวุฒิ บรรณาธิการ

เป็นการพิจารณาคัดเลือกอีกครั้งหนึ่งที่ต้องย้าเตือนกับตนเองว่า ไม่ได้เลือกเพราะสอดคล้องกับรสนิยม หรือเห็นด้วยกับประเด็นเนื้อหาในภาพยนตร์ แต่เป็นการคัดเลือกตามเกณฑ์ 6 ข้อของหอภาพยนตร์

อริป กลิ่นวิชุด สื่อมวลชน

เป็นเรื่องบังเอิญหรือไม่ก็ไม่ทราบ หากเป็นปีที่มีภาพยนตร์ที่พูดถึงความเป็นจีนอพยพในไทย ทั้งการกินอยู่ถึงจนถึงชีวิต ทั้งอุดมการณ์ลูกจีนรักชาติ การกลืนกลายเป็นไทย รวมถึงการถูกมองเป็นผู้ร้ายในสมัยหนึ่งซึ่งใช้อธิบายได้ว่าทำไมคนไทยเชื้อสายจีนถึงแตกต่างจากจีนอพยพที่อื่น

อัญญาอร สาคริก

นักดนตรีและที่ปรึกษางานศิลปวัฒนธรรม

ภาพยนตร์คือเครื่องมือพิเศษในการหยุดช่วงเวลา เพื่อการรำลึกถึง

ผศ. อรุพงษ์ รักษาสัตย์

ผู้กำกับภาพยนตร์

ปีนี้ภาพยนตร์หายากหรือไม่เคยได้ยินชื่อก่อนเข้ามาให้เลือกหลายเรื่อง แสดงให้เห็นว่าภาพยนตร์ไทยที่มีคุณค่าทั้งด้านศิลปะและประวัติศาสตร์ยังชุกช่อนตัวอยู่อีกมากมาย รอให้เราค้นพบได้เรื่อย ๆ และก็เป็นที่น่ายินดีที่หลายเรื่องยังคงสภาพใกล้เคียงต้นฉบับที่เคยปรากฏแก่สายตาคนรุ่นเก่าก่อน

อภิรักษ์ ธรรมเสนา

นักวิชาการ

ภาพยนตร์ที่เสนอให้พิจารณาปีนี้มีหลากหลายมากกว่าทุกปี แต่สำหรับการพิจารณาของผมได้ให้ความสำคัญกับภาพยนตร์ที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์และความทรงจำเป็นหลัก โดยเฉพาะภาพยนตร์ที่เป็นบันทึกเหตุการณ์สำคัญในประวัติศาสตร์ รวมถึงภาพยนตร์ที่บันทึกภาพทางสังคมและวัฒนธรรมในช่วงเวลานั้นไว้ เพราะนี่จะเป็นหลักฐานสำคัญในการศึกษาประวัติศาสตร์และการพัฒนาของสังคมไทย

อุษาสินี ริ้วทอง

นักพัฒนาด้านเพชวักศึกษา

ต้นตอที่ประสบการณ์ดูหนังตั้งแต่เด็กถึงปัจจุบันของตัวเอง ทำให้เกิดคุณค่า ณ วันนี้ คือ การมีส่วนร่วมเป็นกรรมการพิจารณาฯ ระหว่างดูภาพยนตร์ทั้ง 20 เรื่อง ราว 30 ชั่วโมง โดยเฉพาะหนังเก่า ๆ บางเรื่องแม้ไม่มีเสียงใด ๆ แต่การได้สบตาบุคคลในหนัง เห็นอริยาบท กิจกรรมของพวกเขาในห้วงเวลานั้น ทำให้เกิดคำถามที่อยากรู้เพิ่มเติม จนถึงเกิดจินตนาการ อยากรำเลียงตัวเองเข้าไปอยู่ในเหตุการณ์นั้นด้วย

มรดกภาพยนตร์ ของชาติ

15

ครั้งที่ 15

ประจำปี พ.ศ. 2568

หมายเหตุ

- ชื่อเรื่องที่อยู่ใน [...] หมายถึง ภาพยนตร์เรื่องนั้นไม่ได้ได้ชื่อเรื่องปรากฏอยู่ในภาพยนตร์เป็นชื่อที่หอภาพยนตร์ตั้งขึ้นเอง
- ชื่อเรื่องที่อยู่ใน (...) หมายถึง ชื่อเรื่องที่หอภาพยนตร์แปลจากชื่อเรื่องภาษาต่างประเทศ
- ข้อมูลปี พ.ศ. ที่อยู่ใน [...] หมายถึง ปีภาพยนตร์สร้างที่หอภาพยนตร์สันนิษฐานขึ้นเนื่องจากยังไม่มีหลักฐานชัดเจน
- ข้อมูลปี พ.ศ. ของภาพยนตร์ที่ออกฉายก่อนการเปลี่ยนแปลงวันขึ้นปีใหม่เมื่อ 1 มกราคม 2484 จะนับตามปีปฏิทินแบบเก่า (1 เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่)
- การสะกดชื่อเรื่อง อ้างอิงตามที่ปรากฏในภาพยนตร์หรือแหล่งข้อมูลอื่นที่พบ
- ชื่อเรื่องที่ต่อท้ายว่า (ไม่สมบูรณ์) หมายถึง ภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว มีส่วนที่ขาดหายไปบางส่วน โดยหอภาพยนตร์ยังไม่พบฉบับที่สมบูรณ์
- ชื่อเรื่องที่ต่อท้ายว่า (เศษที่เหลืออยู่) หมายถึง ภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว หอภาพยนตร์พบเพียงเศษฟิล์มที่มีความยาวไม่ถึงครึ่งเรื่อง
- ชื่อเรื่องที่ต่อท้ายว่า (ส่วนที่ไม่ได้ใช้) หมายถึง ภาพยนตร์เรื่องดังกล่าว เป็นส่วนที่เหลือจากการตัดต่อ (outtakes) โดยหอภาพยนตร์ยังไม่พบภาพยนตร์ฉบับที่ออกฉาย
- ชื่อผู้สร้างที่อยู่ใน [...] หมายถึง ชื่อที่หอภาพยนตร์สันนิษฐานขึ้นเนื่องจากไม่มีหลักฐานชัดเจน

เสด็จประพาสชะวา พ.ศ.๒๔๗๒

ฟิล์ม 16 มม. / ขาวดำ / เจียบ / ความยาว 257 นาที

ปีสร้าง พ.ศ. 2472

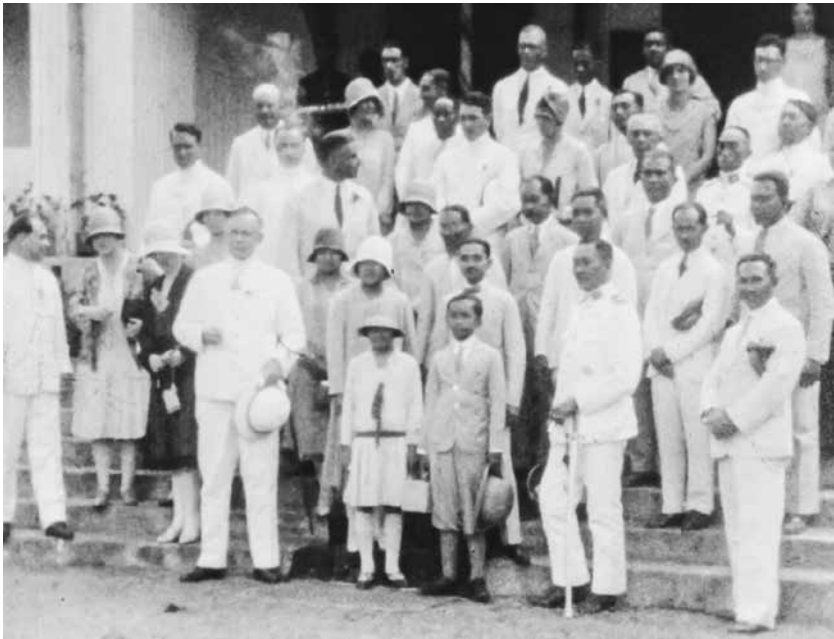
ผู้สร้าง พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. 2436 - 2483) ครองราชสมบัติในปี พ.ศ. 2468-2478 เป็นพระมหากษัตริย์ที่ทรงมีพระราชนิมิตทอดพระเนตรภาพยนตร์และทรงเป็นนักถ่ายภาพยนตร์สมัครเล่น ทรงเริ่มเล่นถ่ายภาพยนตร์มาตั้งแต่ทรงขึ้นครองราชย์ และทรงถ่ายต่อเนื่องไปจนเสด็จสวรรคต หอภาพยนตร์ได้อนุรักษ์ฟิล์มภาพยนตร์ส่วนพระองค์ ซึ่งเป็นฟิล์มภาพยนตร์ 16 มม. ประมาณ 300 ม้วน หรือจัดเป็นภาพยนตร์บันทึกเรื่องราวเหตุการณ์พระราชกรณียกิจทั้งที่เป็นพระราชพิธี รัฐพิธี ตลอดจนพระราชกรณียกิจส่วนพระองค์ได้ประมาณ 30 เรื่อง เรื่อง *เสด็จประพาสชะวา พ.ศ.๒๔๗๒* นี้ นับเป็นเรื่องใหญ่ มีจำนวนถึง 17 ม้วน ม้วนละประมาณ 300-400 ฟุต หรือ 10-15 นาที ทั้งเรื่องจึงยาวประมาณ สี่ชั่วโมง

ภาพยนตร์ส่วนพระองค์ที่ทรงถ่ายทำเป็นเหตุการณ์การเสด็จประพาสที่ต้องรอนแรมเป็นเวลานาน ชุดแรก คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ เลียบมณฑลฝ่ายเหนือ พ.ศ. ๒๔๖๙ (2469) และต่อมาคือการเสด็จประพาสมณฑลอื่น ๆ ในพระราชอาณาจักรจนปี พ.ศ. 2472 จึงเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อกระชับสัมพันธไมตรี และศึกษาความเป็นไปของประเทศเพื่อนบ้าน ทรงเลือกสิงคโปร์ ซึ่งเป็นอาณานิคมของอังกฤษ และชาวซิงซึ่งเป็นอาณานิคมของเนเธอร์แลนด์เป็นแห่งแรก

การเสด็จพระราชดำเนินนี้ มีหลักฐานทั้งเอกสารจดหมายเหตุอย่างละเอียด และหนังสือพระราชหัตถเลขาที่ทรงบันทึกอย่างสำคัญ ส่วนสำหรับภาพยนตร์นี้ก็นับเป็นบันทึกจดหมายเหตุด้วย โดยภาพยนตร์หรือภาพเคลื่อนไหวได้แสดงเหตุการณ์ตามลำดับตลอดระยะทางเสด็จฯ ดังนี้

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีเสด็จฯ ด้วยเรือพระที่นั่งมหาจักรี จากท่าราชวรดิษฐ์ไปยังอ่าวเมืองสิงคโปร์ โดยมี เซอร์ ฮิวจ์ ชาร์ลส์ คลิฟฟอร์ด ผู้สำเร็จราชการเมืองสิงคโปร์ถวายการต้อนรับ ทั้งสองพระองค์ได้เสด็จฯ ตรวจแถวทหารและสวนสนามที่สนามปาดัง และทอดพระเนตรฐานทัพเรือของอังกฤษที่ตำบลเชเลดาร์ และได้มีพิธีข้ามเส้นเอควีเตอร์หรือเส้นศูนย์สูตรบนเรือพระที่นั่งมหาจักรี

พระยาราชวังสันแต่งกายเป็นเจ้าสมุทร ผู้ตามเสด็จลงอาบน้ำทะเลในถังที่เตรียมไว้ ผู้ตามเสด็จต้องสมมุติว่าถูกฟอกสบู่โกนหนวดโกนเคราดัดผม

เสด็จฯ ด้วยเรือพระที่นั่งมหาจักรีไป ขวฯ ถึงอ่าวตันหยงปรี และประทับที่วังไรสไวค เมืองปัตตาเวีย (เวลเตอร์เวลเดน) ทรงตรวจพลสวนสนามที่สนามวอเตอร์ลูเพลน และเสด็จฯ โดยเครื่องบินของบริษัท Royal Dutch East Indian Flying Co. เพื่อทอดพระเนตรเมืองปัตตาเวียจากมุมสูง จากนั้นเสด็จฯ ไปยังเมืองบุนเตนซอก ทอดพระเนตรสวนพฤกษชาติ โรงไฟฟ้าพลังน้ำจากแม่น้ำจิปาดักที่ตำบลอุบรุก และสวนยางพาราที่ตำบลจิเบตีเร รวมถึงธารน้ำร้อนจิปานาส เสด็จฯ ไปยังบันดุง ทอดพระเนตรโรงงานยาควินิน น้ำตกดาโก พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงจารึกพระปรมาภิไธยย่อ ปปร. ที่ก้อนหินข้างน้ำตกดาโก จากนั้นเสด็จฯ ไปแปลงปลูกต้นชิงโคนาที่ตำบลเบงกาเลงจัน ไรชาที่มะลาบาร์ ภูเขาไฟตังกูบันพราฮู สถานีส่งวิทยุโทรเลขที่มะลาบาร์ สถานีวิทยุโทรศัพท์ที่เมืองบันดุง โรงนาของพวกบูร์ ทอดพระเนตรการรีดนมวัวด้วยเครื่องดูดไฟฟ้า จากนั้นเสด็จฯ ไปเมืองการุต เยี่ยมชมโรงอาบน้ำร้อนที่จิปานาส ทอดพระเนตรทะเลสาบเลเลส ภูเขาไฟกาวาห์ กาโมดซัง เสด็จฯ ทอดพระเนตรราษฎรจับปลาในแม่น้ำจิลาลูตเออรัม จากนั้นเสด็จฯ ไปทอดพระเนตรภูเขาไฟปานไดยัน โดยระหว่างทางมีราษฎรมาแสดงการร่ายรำพร้อมเครื่องดนตรีอังกะลุง

ถวาย ทอดพระเนตรการแข่งขันชนแกะที่เมืองการุต์ และการแสดงเต้นรำเรงองของเด็ก ๆ ต่อมาเสด็จฯ ไปยังเมืองโพนโโขโบ ทอดพระเนตรเทวสถาน โบราณสถานที่หุบเขาเคียง ต่อมาเสด็จฯ ไปอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่ตำบลเล็งสิน โรงงานน้ำตาลโกลมาด ทอดพระเนตร การแสดงเต้นรำบาโดโจที่วังของสุสุสุนัน เชียงทะเลลาปี เสด็จฯ ไปชมกิจการโรงงานผ้าบาติก ที่เมืองโซโล ทรงเยี่ยมชมโบราณสถานจันทิเปลาซาน เสด็จขึ้นสุสานของสุลต่านที่ตำบล อิมอกรี และทอดพระเนตรพุทธสถานโบโรบูโด รวมถึงถ้ำอิเหนาที่สีลามังเลง โบราณสถาน ที่กาวกิ โบราณสถานปนาตาราน โบราณสถานตูบิง และเสด็จฯ ไปยังเมืองสุราบายา ทอดพระเนตรบ่อน้ำมันที่ตำบลลิตาห์

เรือพระที่นั่งมหาจักรีทอดสมอที่ท่าเรือเมืองบุเลเลง เกาะบาหลิ เสด็จฯ ไปประทับ ที่บ้านพักผู้ว่าราชการประจำเกาะบาหลิ และทรงเยี่ยมชมวัดปุระดราม และวัดปุระเดสา ทอดพระเนตรนาเกลือที่ตำบลบุกติ การแข่งวิ่งวัวลากคันไถ ภูเขาไฟกินตามถึ และทะเลสาบ บะตุร์ รวมถึงถ้ำค้างคาวที่ตำบลคุลัมบี ป่าศักดิ์สิทธิ์และโบราณสถานที่ตำบลสังคาห์ โบราณ สถานตำบลเกลเกล สุสานของกษัตริย์และพระราชวงศ์ที่ตำบลกุนกาวิ และกลองมโหระทึก ขนาดใหญ่ที่ตำบลเปดเจง จากนั้นพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้า รำไพพรรณีทรงฉายพระรูปร่วมกับนายคารอน ผู้ว่าราชการเกาะบาหลิและภริยาพร้อมด้วย ผู้ตามเสด็จ

เรือพระที่นั่งมหาจักรีแล่นออกจากเกาะบาหลิ เสด็จฯ ทอดพระเนตรการประกอบ เครื่องบินที่เมืองสุราบายา ทอดพระเนตรเรือดำน้ำที่ฐานทัพเรือเมืองสุราบายา จากนั้นเสด็จฯ ทางรถรางไฟฟ้าขึ้นไปยังยอดเขาปีนังฮิลล์ สภาพภูมิประเทศรอบ ๆ เกาะปีนัง

แม้ภาพยนตร์เรื่องนี้จะไม่มีการบันทึกเสียง จะมีเพียงการใช้ตัวอักษรเป็นหัวข้อ บรรยายเหตุการณ์ แต่ด้วยคุณค่าของภาพเคลื่อนไหวที่บันทึกไว้นับเป็นจดหมายเหตุบันทึก ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมในเวลาที่ผ่านมากือบศตวรรษ บนความยาวกว่า 4 ชั่วโมง ไปจนถึงการเป็นส่วนหนึ่งของประวัติศาสตร์การถ่ายทำภาพยนตร์ไทยสมัยแรก ๆ เป็น ภาพยนตร์ส่วนพระองค์ที่แสดงให้เห็นภาพเหตุการณ์ต่าง ๆ ในคราวเสด็จประพาสสิงคโปร์ ขวา บาหลิ ของพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงมีมุมมองต่างจากช่างภาพ ในพระราชสำนักที่จะถ่ายทำอย่างเป็นทางการ เสมือนหนึ่งผู้ชมได้ตามเสด็จไปเห็น หรือกระทั่งดูไปอยู่ในเหตุการณ์ประวัติศาสตร์นั้น

[รวมเหตุการณ์งานสวนสนาม สัมพันธมิตรในกรุงเทพฯ พ.ศ. 2489]

ฟิล์ม 35 มม. / ขาวดำ / เจียบ / ความยาว 12 นาที

ปีสร้าง พ.ศ. 2489

ผู้สร้าง SEAC Film Unit ภายใต้ War Office Directorate of Public Relations
หน่วยงานของรัฐบาลอังกฤษ

ภาพยนตร์ที่ถ่ายโดยช่างถ่ายภาพยนตร์สนามของฝ่ายกองทัพอังกฤษ บันทึกเหตุการณ์ เมื่อ ลอร์ดหลุยส์ เมานท์แบทเทน (พ.ศ. 2443 - 2522) ผู้บัญชาการสูงสุดของฝ่ายสัมพันธมิตรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เดินทางมาประเทศไทย เพื่อร่วมในพิธีฉลองสันติภาพที่รัฐบาลไทยจัดขึ้นหลังจากไทยประกาศสันติภาพ เมื่อ 16 สิงหาคม พ.ศ. 2488 ให้ถือว่าการประกาศสงครามของรัฐบาลไทยต่ออังกฤษและอเมริกาเป็นโมฆะ กองพลที่ 7 แห่งอินเดีย ซึ่งเป็นหนึ่งในกองพลภายใต้กองกำลังภาคพื้นดินของฝ่ายสัมพันธมิตรในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ถูกส่งเข้ามาประเทศไทยเพื่อทำการปลดอาวุธและควบคุมกองทัพญี่ปุ่นในประเทศไทย

ภาพยนตร์ประกอบด้วยห้าเหตุการณ์ คือ

1. เหตุการณ์ พลโท บราวน์นิ่ง หัวหน้าคณะของลอร์ดหลุยส์ เมานท์แบทเทน เดินทางมาถึงสนามบินดอนเมือง เมื่อ 3 มกราคม พ.ศ. 2489 โดยมี พลตรี จอห์น ฟอร์ด ชาร์ลส์ อีแวนส์ ผู้บัญชาการกองพลที่ 7 แห่งอินเดียมาคอยต้อนรับ แล้วภาพยนตร์ตัดไปที่บ้านบรรทมสินธุ์ ซึ่งเป็นกองบัญชาการของกองทัพสัมพันธมิตรในประเทศไทย ในยามเย็น มีงานเลี้ยงรับรองในสนามหญ้า แยกในงานมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยด้วย และมีการแสดงหญิงติดตะกร้อสองคน การแสดงขมวย

2. เหตุการณ์ ลอร์ดหลุยส์ เมานท์แบทเทน เดินทางโดยเครื่องบินมาถึงสนามบินดอนเมือง เมื่อเที่ยง วันศุกร์ที่ 18 มกราคม พ.ศ. 2489 มีนายทหารกองทัพสัมพันธมิตรมาต้อนรับ นายทหารสัมพันธมิตรนำเมานท์แบทเทนตรวจพลกองทหารสัมพันธมิตร แล้วจึงทักทายกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายไทยที่มาต้อนรับ เจ้าหน้าที่ไทยนำเมานท์แบทเทน ตรวจพล

แถวทหารไทยและสัมผัสมือกับนายทหารบางคน จากนั้นภาพยนตร์ตัดไปที่พระที่นั่งอุดรภาค ในพระราชวังดุสิต รยนต์นำเมานท์แบทเทนเข้ามายังสนามหน้าพระที่นั่ง เมานท์แบทเทน ลงจากรถและยืนรับความเคารพจากแถวกองทหารรักษาวัง

3. เหตุการณ์ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล และลอร์ดหลุยส์ เมานท์แบทเทน ตรวจพลสวนสนามกองทัพล้อมพันธมิตรที่สนามหลวง เช้าราวสิบโมง วันเสาร์ที่ 19 มกราคม พ.ศ. 2489 เริ่มจากภาพยนตร์เห็นกองทหารดุริยางค์เดินบรรเลงเพลงเข้ามาในสนาม ภาพตัดไปเห็นสมเด็จพระอนุชา และสมเด็จพระราชชนนี ประทับยืนอยู่บนแท่น ตัดไปเห็น ทหารล้อมพันธมิตรทั้งชายหญิงที่มาร่วมชมเหตุการณ์ ตัดไปเห็นรยนต์พระที่นั่งเข้ามา จอดหน้าแท่นที่ประทับ เมานท์แบทเทนลงจากรถก่อน และถวายความเคารพเมื่อสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวก้าวลงมา แล้วเสด็จขึ้นไปยังแท่นที่ประทับรับการถวายเคารพจากกองทหาร อังกฤษทั้งสามเหล่าทัพพร้อมกับเมานท์แบทเทน จากนั้นเมานท์แบทเทนนำสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินตรวจแถวกองทหารต่าง ๆ ในสนามหลวง

4. เหตุการณ์วันเดียวกัน (19 มกราคม) ต่อเนื่อง การสวนสนามถวายความเคารพใน ถนนราชดำเนินกลาง ภาพยนตร์เริ่มต้นจากมุมสูง เห็นถนนราชดำเนินกลาง มองลงไป ที่บริเวณแท่นที่ประทับ เห็นประชาชนมาคอยชมสองฝั่งถนนและตามซอกบนอาคาร ตัดไปภาพบนถนนรยนต์พระที่นั่งแล่นเข้ามาจอดบริเวณหน้าแท่นที่ประทับกลางถนน ลอร์ดหลุยส์ เมานท์แบทเทน ลงมาก่อน ถวายความเคารพ สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จลงมา แล้วเสด็จขึ้นไปยังแท่นที่ประทับบนแท่นแต่พระองค์เดียว เมานท์แบทเทนขึ้นไปยังยืนถัดลงมา เห็นกองทหารดุริยางค์นำขบวนแถวทหารล้อมพันธมิตรพร้อมอาวุธประจำกายเคลื่อนมาตาม ถนน ถวายความเคารพเมื่อผ่านที่ประทับ ทรงรับความเคารพ ตัดภาพไปที่แถวเจ้าหน้าที่และ ทหารตลอดจนประชาชนไทยที่มาชม พวกกันแหงนหน้าขึ้นมองบนท้องฟ้า เมื่อเครื่องบิน ที่ร่วมพิธีบินผ่านข้างบน จากนั้นเห็นสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จขึ้นรยนต์พระที่นั่ง เมานท์แบทเทนถวายความเคารพ ส่งเสด็จ แล้วตัดไปเห็นเมานท์แบทเทนทูลลา สมเด็จพระราชชนนี ทรงยื่นพระหัตถ์ให้เมานท์แบทเทนจูมพิต

5. เหตุการณ์งานอุทยานสโมสรที่บ้านบรรทมสินธุ์กองบัญชาการกองทัพล้อมพันธมิตร ในประเทศไทย ในนามของลอร์ดหลุยส์ เมานท์แบทเทนจัดถวายสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวใน ตอนบ่ายวันจันทร์ที่ 21 มกราคม ภาพยนตร์เริ่มต้นถ่ายจากมุมสูง เห็นบรรยากาศงาน มีวงดนตรีสากลบรรเลงเพลงอยู่ในคอก แยกในงานมีทั้งเจ้าหน้าที่และพลเรือนฝ่ายไทยและ ฝ่ายล้อมพันธมิตร รยนต์พระที่นั่งเข้ามาถึง เมานท์แบทเทนรับเสด็จสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระอนุชา และพระราชชนนี แล้วเสด็จเข้าไปภายในบ้าน ก่อนจะเสด็จลงมา เมานท์แบทเทน

นำไปยังที่ประทับเพื่อทรงฟังดนตรี เห็นบรรยากาศในงาน

ภาพยนตร์เรื่องนี้ หอภาพยนตร์ได้รับมอบเป็นของขวัญจาก Imperial War Museum ประเทศอังกฤษ ผ่านสำนักงาน British Council กรุงเทพฯ เมื่อปี พ.ศ. 2533 และอีกส่วนหนึ่งได้นำมาจาก YouTube ของ British Pathé เรื่อง *Garden Party In Bangkok* (1946) เพื่อรวมเหตุการณ์เข้ากับส่วนที่หอภาพยนตร์เคยได้รับมาให้สมบูรณ์ นอกจากเป็นเอกสาร ภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์รัฐพิธีหนึ่งในกรณีที่กองทหารสัมพันธมิตรเข้ามาดำเนินการปลดอาวุธและควบคุมกองทัพญี่ปุ่นซึ่งตกเป็นเชลยสงครามในประเทศไทย แม้ว่ากองทหารอังกฤษของฝ่ายสัมพันธมิตรจะจัดการสวนสนามติดอาวุธบนแผ่นดินไทย แต่การที่พระเจ้าแผ่นดินไทยได้รับการถวายเกียรติยศและเป็นผู้ตรวจพลพร้อมกับแม่ทัพสัมพันธมิตร อาจเป็นเครื่องแสดงว่าประเทศไทยยังดำรงความเป็นเอกราช ภาพยนตร์นี้ยังเป็นหนึ่งในจำนวนไม่มากนักของภาพยนตร์ที่บันทึกให้เห็นพระอิริยาบถของยุวกษัตริย์พระองค์นี้ ก่อนที่ในเวลาภายหลังอีกไม่กี่เดือนต่อมาจะเสด็จสวรรคต

พระราชพิธีถวายพระเพลิง พระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ณ อยุธยา พระเมรุมาศ เมื่อวันที่ ๒๙ มีนาคม ๒๕๕๓

ฟิล์ม 16 มม. / สี / เจียบ / ความยาว 25 นาที

ปีสร้าง พ.ศ. 2493

ผู้สร้าง แผนกโสตและทัศนศึกษา สังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ

ภาพยนตร์นี้ หอภาพยนตร์ได้รับมอบจาก ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่เมื่อปี พ.ศ. 2528 เข้าใจว่าเป็นภาพยนตร์ที่สร้างโดย แผนกโสตและทัศนศึกษา สังกัดกองการศึกษาผู้ใหญ่ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2493 เพื่อบันทึกเหตุการณ์พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ซึ่งมีกิจกรรมต่าง ๆ ในพระราชพิธีเกิดขึ้นระหว่างวันที่ 28 มีนาคม ถึง 4 เมษายน พ.ศ. 2493 ถ่ายทำเป็นภาพยนตร์สี 16 มม. ไม่บันทึกเสียง ยาว 25 นาที เชื่อว่าเป็นภาพยนตร์ที่ผลิตขึ้นเพื่อใช้ในการกิจของแผนกโสตและทัศนศึกษา ซึ่งแผนกนี้มีการจัดตั้งห้องสมุดภาพยนตร์เพื่อการศึกษา ซึ่งได้จากการจัดซื้อจากต่างประเทศ และจากการผลิตขึ้นเอง ห้องสมุดนี้บริการให้โรงเรียนและสถานศึกษาต่าง ๆ ยืมไปใช้เพื่อการเผยแพร่ความรู้และเพื่อการศึกษา เข้าใจว่าอาจมีการทำบทบรรยายสำหรับผู้บรรยายอ่านประกอบการฉายภาพยนตร์ แต่ไม่พบบทหรือหลักฐานใด

เนื้อหาของภาพยนตร์ เป็นการบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในพระราชพิธีตามลำดับเริ่มต้นที่เหตุการณ์พระราชพิธียกยอดพระเมรุมาศ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เสด็จฯ ทรงประกอบพระราชพิธี ภาพยนตร์เน้นบันทึกเหตุการณ์สำคัญ คือ วันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2493 ซึ่งมีพระราชพิธีอัญเชิญพระบรมโกศเป็นกระบวนแห่จากพระบรมมหาราชวังมาสู่มณฑลพิธีท้องสนามหลวง การอัญเชิญพระบรมโกศขึ้นสู่พระเมรุ ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา และพระบรมวงศานุวงศ์ ตลอดจนข้าราชการทุกหมู่เหล่า ทูตานุทูต และประชาาราษฎร ร่วมพระราชพิธีอย่างมากมาย

หอภาพยนตร์มีภาพยนตร์ที่บันทึกเหตุการณ์พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ ร.8 นอกจากเรื่องนี้อยู่อีกสามสี่เรื่อง ซึ่งทั้งหมดเป็นภาพยนตร์ส่วนตัวหรือหนึ่งบ้าน จึงนับว่า ภาพยนตร์ของกระทรวงศึกษาธิการเรื่องนี้มีความเป็นทางการและจัดทำเพื่อเผยแพร่ สาธารณะเพียงเรื่องเดียว และแม้ว่าจะบันทึกอย่างเป็นทางการ แต่ภาพยนตร์ก็สามารถบันทึก ให้เห็นบรรยากาศและอารมณ์ของผู้คนและสังคมไทยในเวลานั้นได้ดี

แผนการณ์ภาคพายัพ

ฟิล์ม 16 มม. / ขาวดำ / เสียง / ความยาว 22 นาที

ปีสร้าง พ.ศ. 2498

ผู้สร้าง สำนักข่าวสารอเมริกัน กรุงเทพฯ, เอราวัณภาพยนตร์

ในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ภายใต้สถานการณ์ของสงครามเย็น ภาพยนตร์ถือเป็นสื่อที่ยังทรงอิทธิพลต่อสังคม สหรัฐอเมริกาได้เข้ามาจัดตั้งสำนักข่าวสารอเมริกัน กรุงเทพฯ ทำหน้าที่ผลิตสื่อประชาสัมพันธ์เพื่อโฆษณาให้เชื่อใจสหรัฐอเมริกา และกลั้วภัยที่เกิดจากคอมมิวนิสต์

แผนการณ์ภาคพายัพ ถือเป็นภาพยนตร์ชวนเชื่อที่ระบุผู้สร้างเป็น เอราวัณภาพยนตร์ ซึ่งได้รับการสนับสนุนจากสำนักข่าวสารอเมริกัน กรุงเทพฯ ถ่ายทำด้วยฟิล์ม 16 มม. ขาวดำ และมีเสียงพากย์บรรยายโดยมุ่งเน้นไปถึงภัยของคอมมิวนิสต์ที่เผยแพร่มายังภาคพายัพซึ่งคือภาคเหนือของไทยซึ่งมีชายแดนใกล้ชิดจีน

ภาพยนตร์เริ่มด้วยไตเติลภาษาไทย ระบุโดยตรงว่า คำนำ และแสดงข้อความทั้งวรรคว่า นี่เป็นภาพยนตร์ที่แสดงเรื่องราวให้เห็นความจริงในด้านหนึ่งของ “แผนการณ์ภาคพายัพ” ซึ่งตัวแทนของรัฐบาลแห่งประเทศไทยได้จัดทำขึ้นในปีค.ศ. 1955 ภาพยนตร์นี้แสดงให้เห็นวิธีหนึ่งที่ประเทศไทยกำลังต่อสู้กับการคุกคามแห่งการแทรกซึมของคอมมิวนิสต์ ที่เข้ามายังเขตแดนของประเทศไทย

จากนั้นภาพยนตร์ได้เล่าเรื่อง การคุกคามของคอมมิวนิสต์ที่พยายามจะยึดครองประเทศไทยทั้งทางภาคเหนือจากประเทศจีน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจากประเทศเวียดนาม ภาคใต้จากประเทศมาเลเซีย แต่ประเทศไทยก็ยืนหยัดอยู่อย่างมั่นคง โดยมีแผนการณ์ดำเนินงานที่จะทำลายการแทรกซึมของคอมมิวนิสต์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือให้ได้ โดยการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนเข้าใจถึงภัยจากลัทธิคอมมิวนิสต์ที่จะกระทบกระเทือนความสงบสุขของชาติ อธิบายให้เห็นถึงความสำคัญของสถาบันสำคัญต่าง ๆ ของชาติ และชี้ให้เห็นถึงความตั้งใจของรัฐบาลในการพัฒนาชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนจากแผนการณ์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือนี้ทำให้ประชาชนมีความตื่นตัวขึ้นมากทำให้รัฐบาลมีแนวคิดที่จะนำแผนการณ์นี้ไปใช้ในภาคเหนือด้วย โดยใช้จังหวัดลำปางเป็นที่ประชุมพิจารณาแผนการณ์ มีเจ้าหน้าที่จากจังหวัดภาคเหนือมาร่วมประชุมพร้อมกัน และตกลงร่วมกันจัดประชุมตัวแทนราษฎรแต่ละจังหวัดเป็นครั้งแรกที่จังหวัดเชียงใหม่ จากนั้นจึง

ขยายไปยังจังหวัดต่าง ๆ บางครั้งก็มีสมาชิกกองอาสารักษาดินแดนเข้าร่วมประชุมด้วย และมีการแจกยารักษาโรคให้กับผู้นำชุมชนที่เข้าร่วมประชุม ที่วัดจอมทองในอำเภोजอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ มีประชาชนมาร่วมประชุมกันจำนวนมาก มีตัวแทนจากประเทศปากีสถาน ตะวันออก (ปัจจุบันคือประเทศบังคลาเทศ) มาร่วมในการประชุมด้วย หลังจากนั้นก็มีการเดินขบวนไปตามท้องถนนในตัวอำเภอ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ด้วยการแสดงลิเกที่มีบทเป็นการเสียดสีลัทธิคอมมิวนิสต์ ซึ่งเป็นที่ถูกใจของผู้ชม มีการแจกเอกสารและฉายภาพยนตร์ที่มีเนื้อหาชี้ให้เห็นอันตรายของลัทธินี้ มีประชาชนมาชมเป็นจำนวนมาก ตลอดทั้งวันจะมีกิจกรรมต่าง ๆ คือ ตอนกลางวันมีการบรรยายให้ผู้นำชุมชนเข้าใจถึงการดำเนินการของรัฐบาล ตอนเย็นมีกิจกรรมสนุกสนานรื่นเริง ประชาชนร่วมกันถือป้ายต่อต้านภัยรุกรานจากคอมมิวนิสต์ เริ่มงานตอนกลางคืน นายประเสริฐ กาญจนดุล ผู้ว่าราชการจังหวัด กล่าวเปิดงาน มีผู้แทนจากฝ่ายต่าง ๆ ขึ้นมากล่าวชี้ให้เห็นถึงภัยร้ายจากคอมมิวนิสต์ คณะประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่นี้จะเคลื่อนย้ายไปยังที่ต่าง ๆ ในท้องถิ่นที่ห่างไกลไม่ว่าจะยากลำบากเพียงใด แม้จะต้องเดินทางบนหลังม้า เดินเท้า นั่งบนหลังช้าง มีการเดินขบวนแห่อีกครั้งเป็นครั้งสุดท้ายเพื่อแสดงพลังที่จะยืนหยัดต่อสู้กับภัยร้ายจากคอมมิวนิสต์ จากนั้นคณะทำงานจึงเดินทางกลับกรุงเทพฯ และวางแผนการณที่จะปฏิบัติงานที่อื่นต่อไปเพื่อพิทักษ์รักษาเอกราชของชาติไทยเราให้คงอยู่ตลอดไป

ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นตัวอย่างของการสร้างภาพยนตร์โฆษณาชวนเชื่อของประเทศไทยที่ได้รับการสนับสนุนด้านงบประมาณและเทคโนโลยีจากสหรัฐอเมริกาในระบอบทศวรรษแรก หลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่มีคุณค่า ปัจจุบันเป็นเอกสารสำหรับการศึกษาค้นคว้าประวัติศาสตร์การเมืองการสังคมไทย และเป็นบันทึกความทรงจำของคนที่เกิดและเติบโตในยุคสงครามเย็น ส่วนอนุชนปัจจุบันและอนาคต จะใช้เป็นภาพยนตร์เพื่อเรียนรู้ เข้าใจ และรู้ทันประวัติศาสตร์ที่สร้างโดยรัฐไทย

เก็บศพไร้ญาติ ครั้งที่ 1

พ.ศ. 2503

ฟิล์ม 16 มม. / สี / เจียบ / ความยาว 137 นาที

ปีสร้าง พ.ศ. 2503

ผู้สร้าง สมาคมสว่างกตัญญูธรรมสถาน จ.จันทบุรี

ถ่ายภาพ เอกศิลป์ ชลบุรี

พิธีกรรมดั้งเดิมในการจัดการศพของชาวจีนซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีนั้นคือ การฝังศพ เพื่อจารึกชื่อแซ่และคุณงามความดีของบรรพบุรุษไว้ที่หน้าฮวงซุ้ยตามแนวคิดของขงจื้อที่ยึดถือเรื่องความกตัญญู รวมทั้งเขียนป้ายชื่อไว้กราบไหว้บูชาที่บ้าน และต้องมีการเซ่นไหว้บรรพบุรุษที่ฮวงซุ้ยไม่ขาดระยะเมื่อครบรอบวันเซ็งเม้ง ส่วนลัทธิเต๋าสอนในเรื่องธรรมชาติฮวงซุ้ยจึงต้องมีทำเลที่เหมาะสม และเกื้อกูลให้บุตรหลานมีโชคลาภในอนาคต

เมื่อเวลาผ่านไป คนเชื้อสายจีนในไทยยุคต่อ ๆ มา มีการปรับเปลี่ยนพิธีการหลังความตายไปบ้างก็เลือกการเผาศพและบรรจุอัฐิในวัดเพื่อลดค่าใช้จ่ายในการดูแล บางกรณีทายาทก็แจ้งผู้ดูแลสุสานว่าไม่พร้อมหรือไม่สะดวกที่จะดูแลหลุมฝังศพของบรรพบุรุษต่อ รวมถึงความแออัดของพื้นที่หลุมศพ ทำให้เกิดความจำเป็นในการจัดการกับหลุมศพที่ถูกทอดทิ้งหรือไร้ญาติ จึงได้เกิดองค์กรอย่าง มูลนิธิ สมาคม สมาชิกรวมและประชาชนจีน-ไทย ที่เข้าร่วมกิจกรรมและทำบุญในงานเก็บศพไร้ญาติล้างป่าช้า แม้ไม่มีข้อมูลหลักฐานยืนยันชัดเจนว่าริเริ่มการล้างป่าช้าเป็นครั้งแรกโดยองค์กรใด แต่ก็มีบันทึกว่ามีการดำเนินการโดยหลายกลุ่ม เช่น มูลนิธิป่อเต็กตึ๊งที่จัดพิธีการล้างป่าช้าหรือพิธีบำเพ็ญกุศลแก่ศพไร้ญาติที่สุสานวัดดอนขันธ์เป็นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2480, สมาคมพุทธมามกสว่างประทีปธรรมสถาน (เม่งเต็งเซ็งแต้ว) อ. ศรีราชา จ. ชลบุรี จัดเก็บฌาปนกิจอัฐิครั้งแรกในวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2468

สมาคมสว่างกตัญญูธรรมสถาน (เม่งหังเซียงแต้ว) จันทบุรี เริ่มก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2502 ถือเป็นสมาชิกลำดับที่ 19 ของเครือข่าย สมาคมพุทธมามกสว่างประทีปธรรมสถาน (เม่งเต็งเซ็งแต้ว) ซึ่งเป็นองค์กรแรก ๆ นอกพื้นที่กรุงเทพฯ ที่จัดกิจกรรมนี้ในลักษณะของ “นิติบุคคลภาคประชาชน” อย่างเป็นระบบ และสามารถขยายต้นแบบกิจกรรมนี้จากชลบุรี

ออกไปสู่จังหวัดต่าง ๆ ทั่วประเทศในรูปของเครือข่ายสมาคมที่ใช้ชื่อว่า “สว่าง” (เม่ง) ซึ่งทำให้กิจกรรมเก็บศพไร้ญาตินี้มีลักษณะเป็นเทศกาลสาธารณะที่เข้มแข็ง และมีบทบาทสำคัญทางศาสนาและวัฒนธรรมระดับท้องถิ่นมาจนถึงปัจจุบัน

กิจกรรมเก็บศพไร้ญาติที่จังหวัดจันทบุรีนั้น มีผู้บันทึกไว้ว่า พระสุทธิธรรมรังสี (สี ธมมโร) ได้เดินทางมาวิปัสสนาที่จันทบุรี นิมิตเห็นวิญญาณไร้ญาติชาตมิตรต่าง ๆ ทนทุกข์เวทนามากมาย จึงได้หารือกับนายหุยฮะ แซ่ปึง (ตันตระกูล ปุณยรัตน์ย่นยง) ให้ นายหุยฮะ แซ่ปึง ปรีกษาชาวจีนในจังหวัดจันทบุรี แล้วเลือกตัวแทนชาวจีนในจันทบุรีเพื่อ ไปอัญเชิญท่านโป๊ยเซียนโจวซือ ที่ไตรสรณะพุทธสมาคม (เม่งหุยเซี่ยงตั่ว) จังหวัดชลบุรี มาประดิษฐานที่จันทบุรี และได้จัดพิธีเก็บศพไร้ญาติ ครั้งที่ 1 ขึ้นเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2503 ณ ศาสนสถานวัดจันทนาราม ตำบลจันทนิมิต อำเภอเมือง จังหวัดจันทบุรี ใช้เวลาทั้งสิ้น 64 วัน มีจิตอาสาจากสมาคม/มูลนิธิเครือข่าย และประชาชนในพื้นที่เข้าร่วมกันจำนวนมาก ถือเป็นการแสดงออกถึงความเมตตากรุณาต่อผู้ล่วงลับ โดยไม่จำกัดเชื้อชาติ ศาสนา หรือ สกฤตชน

ภาพยนตร์เก็บศพไร้ญาติ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2503 นี้ หอภาพยนตร์ได้รับมอบจาก สมาคมสว่างกตัญญูธรรมสถาน (เม่งหุยเซี่ยงตั่ว) จันทบุรี ในปี พ.ศ. 2560 หลังกรรมการของมูลนิธิชำระพื้นที่อาคารทำการของสมาคมแล้วพบกล่องฟิล์มจำนวนทั้งสิ้น 4 ม้วน เป็นเรื่องเก็บศพไร้ญาติ 3 ม้วน และกิจกรรมอื่นอีกม้วน เมื่อนำฟิล์มเรื่องเก็บศพไร้ญาติมาแปลงสัญญาณพบว่ามีความยาวรวมกัน 137 นาที ถ่ายทำโดย ร้านถ่ายรูปเอกศิลป์ จ.ชลบุรี ได้บันทึกภาพกิจกรรมงานเก็บศพไร้ญาติอย่างละเอียด พร้อมกับใส่ข้อความท่วงทำนอง บทกลอนประกอบภาพเป็นบางช่วง

เนื้อหาของภาพยนตร์ซึ่งเป็นการบันทึกขั้นตอนกิจกรรมทั้งหมด เริ่มจากภาพของรูปเคารพองค์ 8 เซียน ซึ่งถือเป็นองค์ประธานของเครือข่ายสว่าง จากนั้นจึงเป็นการอัญเชิญกระถางรูปของเทพเจ้าผู้คุ้มครองศาลเจ้าที่นับถือ และแห่รอบตลาดและชุมชน ต่อมาจะออกไปล่ากันทุกวันจนกว่าจะได้ศพตามจำนวนที่กำหนดไว้ คณะอาสาสมัครได้ไปขุดศพที่ป่าช้าคลองกุ่ม สุสานวัดพลับ ในเขตอำเภอเมือง, สุสานบนเกาะจิก ป่าช้าท่าหาหย่าง อำเภอขลุ่ย จากนั้นก็จะประกอบพิธีโปรดวิญญาณ ตั้งขบวนแห่อัญเชิญน้ำทิพย์ศักดิ์สิทธิ์ และพิธีต่อมาคือพิธีล้างกระดูกปิดทองอัฐิ พิธีมหากงเต็ก เมื่อเสร็จจากพิธีนี้แล้วก็จะอัญเชิญกระดูกทั้งหมดที่ผ่านขั้นตอนแล้วขึ้นสู่เมรุเพื่อทำการฌาปนกิจ เมื่อเสร็จพิธีนี้แล้วก็นำอัฐิที่ฌาปนกิจเรียบร้อยแล้วใส่ในหีบทองและตั้งขบวนแห่อัฐิไปบรรจุยังสุสานรวม จากนั้นจะเป็นพิธีลอยกระทงอัญเชิญดวงวิญญาณทางน้ำ และพิธีโปรยทานอุทิศบุญกุศลแก่ดวงวิญญาณที่ไร้ญาติ เมื่อเสร็จพิธีแล้วก็จะมีการทำพิธีขอขมาทวดตา และเซ่นไหว้บรรพบุรุษอีกครั้งเป็นอันเสร็จ

พิธีล้างป่าช้าและเป็นตอนจบของภาพยนตร์

ภาพยนตร์เรื่องนี้ได้บันทึกภาพที่น่าสนใจมากมายทั้งในมิติความเชื่อพิธีกรรม และ ประวัติศาสตร์ชุมชน ทั้งผู้คนจำนวนมากตั้งแถวเดินทางไปสุสานต่าง ๆ ในจังหวัด มีภาพการ เคลื่อนขบวนเรือไปรวบรวมกระดูกจากสุสานบนเกาะ ผู้ประทับทรงจับไม้ทรงชี้จุดหลุมศพ ผู้คนทุกเพศทุกวัยร่วมใจกันล้างขี้ตาทำความสะอาดกระดูกด้วยความปลาบปลื้มยินดีด้วยถือ เป็นบุญใหญ่ของผู้เข้าร่วม ภาพของพิธีกรรมทางศาสนาที่ผสมผสานความเชื่อความศรัทธา ของคนในท้องถิ่นเข้าด้วยกัน นอกจากนั้นภาพยนตร์ยังได้เก็บเอาบรรยากาศของบ้านเมือง เก่าจันทบุรีบริเวณริมแม่น้ำจันทบุรีในปี พ.ศ. 2503 ไว้ได้อย่างงดงาม หลายช่วงของการบันทึก ภาพได้คำนึงถึงองค์ประกอบทางศิลปะของภาพ บทกลอนภาษาจีนที่ประกอบก็มีความหมาย ลึกซึ้ง ทำให้ภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นมากกว่าภาพยนตร์บันทึกเหตุการณ์ทั่วไป และมีความ โดดเด่นจากภาพยนตร์ถ่ายภาพงานล้างป่าช้าเรื่องอื่นที่มีอยู่ในการอนุรักษ์ของหอภาพยนตร์ เป็นตัวอย่างของหลักฐานภาพยนตร์ที่สามารถถ่ายทอดกิจกรรมนี้ที่เกิดขึ้นทั่วประเทศ มาจนถึงปัจจุบัน

ลมหนาว (2508)

ลมหนาว (2509)

[ประมวลจากเพลง 35 มม. ใน หนังไทย 16 มม.]

ฟิล์ม 35 มม. / สี / เสียง / ความยาว 69 นาที

ปีออกฉาย *ลมหนาว* (2508) *กาเหว่า* (2509) *ลมหนาว* (2509) *แสงเทียน* (2509)
มดแดง (2510) *ปิ่นรัก* (2510)

หนังไทย 16 มม. หรือ “หนังสืบหก” เป็นชื่อเรียกเฉพาะของภาพยนตร์ไทยในยุคสมัยหนึ่งที่นิยมถ่ายด้วยฟิล์มสมัครเล่นขนาด 16 มม. ไม่บันทึกเสียงขณะถ่ายทำ และใช้วิธีการพากย์สดในโรง เนื่องจากประหยัด สะดวก และผลิตได้รวดเร็วกว่าการถ่ายทำด้วยฟิล์ม 35 มม. บันทึกเสียงลงในฟิล์มตามมาตรฐานสากล ขบวนการสร้างหนังไทย 16 มม. นี้ เริ่มต้นขึ้นอย่างจริงจังในช่วงหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่เกิดปัญหาขาดแคลนฟิล์มภาพยนตร์ และได้รับความนิยมต่อเนื่องจนกลายเป็นผลผลิตส่วนใหญ่ในอุตสาหกรรมภาพยนตร์ไทยมากกว่า 20 ปี ก่อนจะสิ้นสุดลงในกลางทศวรรษ 2510

อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาดังกล่าว ยังได้เกิดธรรมเนียมการสร้างฉากเพลงด้วยฟิล์มภาพยนตร์ 35 มม. และบันทึกเสียงลงฟิล์มแทรกในหนังไทย 16 มม. ด้วย โดยถ่ายด้วยสัดส่วนภาพมาตรฐานหรือ Academic ซึ่งเกือบจะเท่ากับสัดส่วนภาพของหนัง 16 มม. มาตรฐานเช่นกัน เข้าใจว่าการถ่ายฉากเพลงเป็น 35 มม. เสียงนี้ ผู้สร้างต้องการให้เห็นความสวยงามของฉากเพลง เพราะภาพที่ฉายจากฟิล์ม 35 มม. จะให้ความละเอียดและสว่างสดใสกว่า 16 มม. และบันทึกเสียงร้องให้ตรงปากผู้แสดง ในขณะที่หากถ่ายระบบ 16 มม. และเปิดแผ่นเสียงหรือเทปเสียงร้อง มักมีปัญหาลูกขี้และภาพเสียงไม่ตรงกันแต่ละรอบฉาย

จากหลักฐานพบว่า ภาพยนตร์เรื่องแรกที่ใช้วิธีนี้นี้คือเรื่อง *นกน้อย* (2507) สร้างโดย กัญญามาลย์ภาพยนตร์ ของ ดอกดิน กัญญามาลย์ ซึ่งได้ขอพระราชทานเพลงพระราชนิพนธ์ “ชะตาชีวิต” มาเป็นเพลงนำของเรื่อง และประชาสัมพันธ์ว่า ได้ถ่ายทำฉากเพลงพระราชนิพนธ์นี้ด้วยฟิล์ม 35 มม. เสียงในฟิล์ม ต่อมา จึงมีผู้สร้างภาพยนตร์ไทยรายอื่น ๆ ดำเนินรอยตามอีกจำนวนมาก จนเกิดการเรียกล้อเล่นกันในวงการว่า หนัง 51 มม. (16+35) โดยเวลาฉายในโรงภาพยนตร์ ตัวหนังซึ่งเป็นฟิล์ม 16 มม. จะฉายด้วยเครื่องฉาย 16 มม. มีนักพากย์คอยพากย์เสียงสด ๆ แต่เมื่อถึงฉากเพลงซึ่งมีเสียงเพลงในฟิล์ม จะสลับ

ไปฉายด้วยเครื่องฉาย 35 มม. และเปิดเสียงในฟิล์มซึ่งโดยหลักคือเสียงเพลงและดนตรีของฉากเพลงนั้น

ปัจจุบัน ฟิล์มหนังไทย 16 มม. เกินกว่าครึ่งที่ทำออกฉายทั้งหมดในช่วงนั้นได้สูญหายหรือเสื่อมสภาพ ไม่มีเหลือมาให้ดู เนื่องจากเป็นฟิล์มชนิดรีเวอร์ซัล ซึ่งสามารถล้างแล้วนำไปตัดต่อฉายได้เลย ทำให้ไม่มีต้นฉบับเนกาทีฟเก็บไว้ และบางเรื่องที่ฟิล์มหนัง 16 มม. หลงเหลือมาจนถึงปัจจุบัน แต่หากเคยมีฉากเพลง 35 มม. ประกอบ ฉากเพลงเหล่านั้นก็มักไม่ได้อยู่ติดมาด้วย เนื่องจากถ่ายทำและจัดฉายคนละระบบฟิล์ม อาจมีบางเรื่องที่มีการพิมพ์ฉากเพลงย่อเป็นฟิล์ม 16 มม. ตัดต่อรวมไปในฟิล์มภาพยนตร์ทั้งเรื่อง เพื่อนำไปฉายตามโรงต่างจังหวัดหรือกลางแปลง ที่ไม่มีเครื่องฉาย 35 มม. แต่ฉากเพลงที่พิมพ์ย่อเหล่านั้น จะถูกพิมพ์ลงบนฟิล์มสำหรับพิมพ์สำเนาฉายปกติ เช่น อาจจะเป็นฟิล์มสีอีสต์แมน โกดัก สีฟูจิ หรือสีอิกฟา ก็ตาม พร้อมพิมพ์ร่องเสียงไว้ด้วย ซึ่งฟิล์มสำเนาแบบนี้สีจะไม่คงทนเท่าฟิล์มสีรีเวอร์ซัล 16 มม. ที่เป็นฟิล์มถ่าย สีจะจางหายและเนื้อฟิล์มมักจะเสื่อมสภาพไปก่อนหรือมากกว่าฟิล์มถ่ายซึ่งเป็นเนื้อหลักของหนัง เมื่อตกทอดมาถึงปัจจุบัน สำเนาฉากเพลงเหล่านี้จึงมีอาการเสื่อมสภาพทั้งภาพและเสียงจนหมดความงามตามต้นฉบับที่แท้จริง

[ประมวลฉากเพลง 35 มม. ในหนังไทย 16 มม.] ชุดนี้เป็นชุดฉากเพลง 35 มม. ของหนังไทย 16 มม. ที่ยังคงหลงเหลืออยู่อย่างสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่ค้นพบ ซึ่งหอภาพยนตร์ได้รับฟิล์มต้นฉบับเนกาทีฟ 35 มม. ทั้งภาพและเสียง มาจากบริษัท Rank Organisation ประเทศอังกฤษ เมื่อ พ.ศ. 2537 พร้อมกับฟิล์มเนกาทีฟภาพยนตร์ 35 มม. เรื่องอื่น ๆ อีกจำนวนหนึ่ง ที่ผู้สร้างหนังไทยเคยส่งไปใช้บริการพิมพ์-ล้างที่นั่น และทางบริษัทได้เก็บรักษาฟิล์มไว้ ชุดฉากเพลงนี้ประกอบไปด้วยฉากเพลงจากภาพยนตร์ทั้งหมด 6 เรื่อง ได้แก่ *ลมหนาว* (2508) *กาเหว่า* (2509) *ลมหนาว* (2509) *แสงเทียน* (2509) *มดแดง* (2510) และ *ปิ่นรัก* (2510) โดยทุกเรื่องนั้น ตัวฟิล์มภาพยนตร์ 16 มม. ไม่หลงเหลือให้ชมแล้ว ยกเว้นเรื่อง *ปิ่นรัก* ที่เคยมีผู้นำฟิล์มหนัง 16 มม. ที่เหลืออยู่มาจัดทำเป็นวีดิทัศน์ออกจำหน่าย แต่ก็ไม่มีฉากเพลงปรากฏอยู่เช่นกัน

รายละเอียดโดยย่อของฉากเพลงแต่ละเรื่องจากกรูของ บริษัท Rank Organisation มีดังนี้

1. *ลมหนาว* (2508) สร้างโดย กัญญามาลย์ภาพยนตร์ กำกับโดย ดอกดิน กัญญามาลย์ ซึ่งเป็นการสร้างต่อจากความสำเร็จของเรื่อง *นกน้อย พบฉากเพลง 5 ฉาก ความยาว 20 นาที* ได้แก่

- ฉากที่ 1 เป็นฉากร้องเพลง แสดงโดย เพชรา เชาวราษฎร์ นางเอกของเรื่อง โดยสันนิษฐานว่าเป็นฉากร้องร่วมกับเพื่อน ๆ ในโรงเรียนกินนอน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่ตัวละครนี้ถูกภรรยาใหม่ของพ่อ ยุยหาให้พ่อส่งเธอมาอยู่ที่นี่ และห้ามไม่ให้พบกับใครอย่างเด็ดขาด
- ฉากที่ 2 เป็นฉากเต้นระบำประกอบเพลงบรรเลง ในฉากโรงถ่ายที่สร้างขึ้นใหม่อย่างงดงามราวกับความฝัน
- ฉากที่ 3 เป็นฉากร้องเพลง “ลมหนาว” แสดงโดย เพชรา เชาวราษฎร์ เพลงลมหนาวนี้ประพันธ์คำร้องโดย พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าภาณุพันธุ์ยุคล ทำนองโดย หม่อมหลวงร้อย สนิทวงศ์ และหม่อมหลวงประพันธ์ สนิทวงศ์ เคยเป็นเพลงประกอบภาพยนตร์เรื่อง แม่สื่อสาว (2481) ของบริษัท ไทยฟิล์ม นอกจากนั้น ในฉากนี้ยังปรากฏให้เห็น วิไลวรรณ วัฒนพานิช ผู้รับบทแม่ของนางเอกที่ต้องพลัดพรากจากลูก และ ศรีนิวล แก้วบัวสาย ร่วมแสดงด้วย
- ฉากที่ 4 เป็นฉากร้องเพลง “ลมหนาว” แสดงโดย เพชรา เชาวราษฎร์ อีกครั้ง แต่เปลี่ยนฉากหลังเป็นฉากเดียวกับฉากที่ 2 ฉากนี้ปรากฏให้เห็นนักแสดงเด่น ๆ อีก เช่น มิตร ชัยบัญชา และ ดอกดิน กัญญามาลย์ ท้ายฉากมีการต่อสู้กันสุดสุด โดยขณะที่ตัวละครสนทนากันจะไม่มีเสียง สันนิษฐานว่า ใช้วิธีการพากย์สดในโรง
- ฉากที่ 5 เป็นฉากครองคู่ของ มิตร ชัยบัญชา และ เพชรา เชาวราษฎร์ ซึ่งเป็นฉากจบของเรื่อง

2. กาเหว่า (2509) สร้างโดย ศรินทราภาพยนตร์ กำกับโดย ดอกดิน กัญญามาลย์ พบฉากเพลง 1 ฉาก ความยาว 3 นาที เป็นฉากร้องเพลง “กาเหว่า” แสดงโดย โสภา สภาพร นางเอกของเรื่อง

3. ลมหนาว (2509) สร้างโดย นันทนาครภาพยนตร์ กำกับโดย พร้อมสิน สีบุญเรือง (พันคำ) พบฉากเพลง 4 ฉาก ความยาว 13 นาที ได้แก่

- ฉากที่ 1 เป็นฉากเครดิตไตเติลของเรื่อง ปรากฏชื่อภาพยนตร์ ผู้สร้าง นักแสดงนำ และทีมงาน โดยมีฉากหลังเป็นวงดนตรีคีตะวัฒนธรรมของ ไพบูลย์ ลีสุวัฒน์ กำลังบรรเลงเพลงพระราชนิพนธ์ “ลมหนาว” มี อาดิติลล่ำ เป็นวาทยกร
- ฉากที่ 2 เป็นฉากร้องเพลง “ลมหนาว” ถ่ายทำในโรงถ่าย แสดงโดย เพชรา เชาวราษฎร์
- ฉากที่ 3 เป็นฉากร้องหมู่เพลง “ลมหนาว” ถ่ายทำนอกสถานที่ แสดงโดย มิตร ชัยบัญชา และ เพชรา เชาวราษฎร์ ร่วมด้วย ชรินทร์ นันทนาคร, ดอกดิน

- กัญญามาลย์ และ อรัญญา นามวงศ์ ที่รับเชิญมาแสดงภาพยนตร์เป็นครั้งแรก
- ฉากที่ 4 เป็นฉากเพลงสรรเสริญพระบารมี บรรเลงโดยวงดนตรีคีตะวัฒน์

4. *แสงเทียน* (2509) สร้างโดย กัญญามาลย์ภาพยนตร์ กำกับโดย ดอกดิน กัญญามาลย์
พบฉากเพลง 4 ฉาก ความยาว 14 นาที ได้แก่

- ฉากที่ 1 เป็นฉากร้องเพลงสอนพยัญชนะไทยให้แก่เด็ก ๆ ในห้องเรียน แสดงโดย เพชรา เขวราชฤทธิ์, ดอกดิน กัญญามาลย์ และ อรสา อิศรางกูร ณ อยุธยา
- ฉากที่ 2 เป็นฉากร้องเพลงพระราชนิพนธ์ “แสงเทียน” แสดงโดย เพชรา เขวราชฤทธิ์ ร่วมด้วย อรสา อิศรางกูร ณ อยุธยา และ ดอกดิน กัญญามาลย์ นอกจากนี้ ยังเห็น กรุง ศรีวิไล ซึ่งขณะนั้นยังเป็นนักแสดงประกอบ ปรากฏรวมอยู่ในกลุ่มนักแสดงประกอบฉากนี้ด้วย
- ฉากที่ 3 ฉากร้องเพลงเกี่ยวกับการขับรถและการเข้ากรุง ซึ่งถ่ายทำบนท้องถนน กรุงเทพฯ จริง ๆ ปรากฏให้เห็นบรรยากาศ สถานที่ และผู้คนในเมืองหลวงของไทย พ.ศ. นั้น แสดงโดย ดอกดิน กัญญามาลย์, อรสา อิศรางกูร ณ อยุธยา, ด.ญ.วิชราภรณ์ พิงสังข์, ดาวน้อยดวงใหญ่ และกลุ่มสามัคคี สักรินทร์ ปุญญฤทธิ์, มีศักดิ์ นาครัตน์ และทงศักดิ์ ภักดีเทวา
- ฉากที่ 4 ฉากเพลงร้องบรรยายความงดงามของกรุงเทพมหานคร ผ่านภาพสถานที่สำคัญต่าง ๆ เช่น พระบรมมหาราชวัง, วัดพระแก้ว, พระที่นั่งอนันตสมาคม และเชิดชูพระมหากษัตริย์คุณของพระมหากษัตริย์และพระราชินี

5. *มดแดง* (2510) สร้างโดย กัญญามาลย์ภาพยนตร์ กำกับโดย ดอกดิน กัญญามาลย์
พบฉากเพลง 3 ฉาก ความยาว 12 นาที ได้แก่

- ฉากที่ 1 ฉากร้องเพลงเศร้าตัดพ้อในชะตาชีวิต แสดงโดย เพชรา เขวราชฤทธิ์ ต่อด้วยฉากเพลงสนุกสนานให้กำลังใจนางเอกโดย ดอกดิน กัญญามาลย์ และ อรสา อิศรางกูร ณ อยุธยา
- ฉากที่ 2 ฉากร้องเพลง “มดแดง” ซึ่งเป็นเพลงประจำเรื่อง นำแสดงโดย เพชรา เขวราชฤทธิ์ ดอกดิน กัญญามาลย์ และ อรสา อิศรางกูร ณ อยุธยา ร่วมกับกลุ่มเด็ก ๆ
- ฉากที่ 3 ฉากร้องเพลง “แพลอย” แสดงโดย มิตร ชัยบัญชา ร่วมกับ เพชรา เขวราชฤทธิ์

6. ปิ่นรัก (2510) สร้างโดย นพรัตน์ภาพยนตร์ กำกับโดย ดอกดิน กัญญามาลย์ พบฉากเพลง 2 ฉาก ความยาว 7 นาที ได้แก่

- ฉากที่ 1 ฉากร้องเพลงรำพันถึงความรักที่ริมทะเล สันนิษฐานว่าถ่ายทำที่หัวหิน ตามฉากหลังของท้องเรื่อง แสดงโดย เพชรา เขวราชฤทธิ์ ดอกดิน กัญญามาลย์ และ อรสา อิศรางกูร ณ อยุธยา
- ฉากที่ 2 ฉากร้องเพลงเศร้าโต้ตอบกันระหว่าง มิตร ชัยบัญชา และ เพชรา เขวราชฤทธิ์ พระเอกนางเอกของเรื่อง

ฉากเพลงที่หลงเหลืออย่างสมบูรณ์ สีสันสดใสและสวยงามตระการตาเหล่านี้ นอกจากจะแสดงให้เห็นถึงเอกลักษณ์เฉพาะตัวอันเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในวงการหนังไทยยุคนั้น ยังถือเป็นตัวแทนที่ยังมีชีวิตอยู่ของหนังไทย 16 มม. จำนวนหนึ่งที่สูงหยาบหรือเสื่อมสภาพไปตามกาลเวลาตลอดจนสามารถแสดงให้เห็นว่าหนังไทยในยุคดังกล่าวมีเสน่ห์และศักยภาพมากขนาดไหนเมื่ออยู่ในสภาพที่สมบูรณ์พร้อม รวมทั้งเป็นประจักษ์พยานในความสามารถของบรรดานักแสดงและคนทำหนังไทย หนึ่งในนั้นคือ ดอกดิน กัญญามาลย์ ผู้ริเริ่มแนวคิดฉากเพลง 35 มม. และได้ใช้ฝีมือผนวกกับจินตนาการอันบรรเจิดสร้างสรรค์บรรดาฉากเพลงหลากหลาย ซึ่งต้องสอดประสานทั้งการแสดง การร้อง และการเต้น เพื่อสร้างความเพลิดเพลินและอารมณ์ร่วมให้แก่ผู้ชม

อยู่กับกัง

ฟิล์ม 35 มม. / สี / เสียง / ความยาว 120 นาที

วันออกฉาย 27 มกราคม พ.ศ. 2522

บริษัทสร้าง โคลิเซียมฟิล์ม - พ.ด.โปรมอชั่น

ผู้อำนวยการสร้าง พรพิมล มั่นฤทัย, ไพจิตร ศุกวารี

ผู้กำกับ คมน อรรถเดช

ผู้เขียนบท ส. อาสนจินดา จากบทประพันธ์ของ หยก บุรพา

ผู้ถ่ายภาพ มนุ วรรณายก

ผู้ลำดับภาพ มนุ วรรณายก

ผู้กำกับศิลป์ อ้วน - พงษ์ - พันธ

ผู้ทำดนตรีประกอบ มนตรี อ่องเอี่ยม

ผู้แสดง สรพงศ์ ชาตรี, อีหมิง, ทาริกา ธิดาทิตย์, มานพ อัครเทพ, มาลี เวชประเสริฐ, สุประวัติ ปัทมสูต, ด.ช.สราวุฒิ แซ่ลิ่ม, ด.ช.ณัฐพันธ์ ตรีเมฆ, ด.ญ.จอย จินดาบุษ, ด.ญ.ศิริเพ็ญ บางยี่ขัน, ด.ช.สมเกียรติ หงสกุล, สายพิณ จินดาบุษ, สมศักดิ์ ชัยสงคราม, เทพ โพธิ์งาม, ศรีนทิพย์ ศิริวรรณ, เบญจวรรณ แซ่ตัน, ไพรวรรณ ประสพศาสตร์, สมชาย สามิภักดิ์, จรุง สันธุเศรษฐ์, ชาย มีคุณสุด, ธง ยอดธง, นภาพร หงสกุล, สายจรัส สีนจาร์, สาวิตรี ศรีอรทัย

นวนิยายเรื่อง “อยู่กับกัง” เป็นผลงานเรื่องแรกในนามปากกา “หยก บุรพา” ของเฉลิมศักดิ์ รงค์พลิน ซึ่งเริ่มเขียนลงในนิตยสารฟ้าเมืองทอง ที่เพิ่งเริ่มเปิดตัวในปี พ.ศ. 2519 โดยขณะนั้นเขาทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยบรรณาธิการนิตยสารฟ้าเมืองทองให้ อาจินต์ ปัญจพรรค์ เมื่ออาจินต์ได้มารับหน้าที่เป็นบรรณาธิการนิตยสารฟ้าเมืองทองอีกหนึ่งฉบับ เฉลิมศักดิ์จึงได้รับการชักชวนจากอาจินต์ให้มาเขียนเรื่องลงในนิตยสารฉบับใหม่นี้

เนื้อหาของ “อยู่กับกัง” เป็นการนำประสบการณ์ในวัยเด็กของผู้เขียนขณะอาศัยอยู่อย่างยากจนกับกังชาวชาวจีนในห้องแถวเก่า ๆ เมื่อร่ายสืบทอดหน้านั้น มาดัดแปลงและถ่ายทอดเป็นตอน ๆ ก่อนจะได้รับการตีพิมพ์รวมเล่มในปลายปี พ.ศ. 2519 และได้รางวัลดีเด่นจากคณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ รวมทั้งได้รับเลือกให้เป็นหนังสืออ่านนอกเวลาสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา ทำให้วรรณกรรมเรื่องนี้เป็นที่รู้จักในสังคมไทยอย่างกว้างขวาง

ปี พ.ศ. 2521 บริษัทภาพยนตร์ โคลีเซียฟิล์ม ของ พรพิมล มั่นฤทัย และ พี.ดี.โปรโมชันของไพจิตร ศุภวาริได้ร่วมกันนำนวนิยายเรื่องนี้มาสร้างเป็นภาพยนตร์กำกับโดย คมน์ อรรถเมธ นักแสดงและผู้กำกับที่มีชื่อเสียงโดดเด่นในด้านการสร้างภาพยนตร์แอ็คชั่น ผลงานเรื่องนี้นับเป็นภาพยนตร์แนวชีวิตเรื่องแรกและเรื่องเดียวที่เขากำกับ ในขณะที่ผู้รับหน้าที่เขียนบทภาพยนตร์คือ ส. อาสนจินดา ซึ่งได้รับคำชมว่า สามารถกลั่นกรองและถ่ายทอดเนื้อหาออกมาได้อย่างกระชับ ลงตัว รวมถึงรักษารสชาติของบทประพันธ์ต้นฉบับไว้ได้เป็นอย่างดี แม้ตัวนวนิยายนั้นจะมีลักษณะแบ่งเป็นตอนสั้น ๆ มีตัวละครและปมปัญหาที่แตกต่างกันหลากหลาย อันยากต่อการเล่าในรูปแบบภาพยนตร์เรื่องยาว

ผู้รับบทเป็น กัง ในภาพยนตร์คือ อี้หึงมิง ดาราไต้หวันที่มีผลงานจำนวนมากและมีชื่อเสียงโด่งดังในระดับสากล โดยเฉพาะจากบทเป่าปู้จิ้น เขาได้รับแสดงเรื่องนี้เพราะประทับใจในบทภาพยนตร์และบุคลิกของตัวละครที่เปี่ยมไปด้วยเมตตาธรรม รวมทั้งรอบรู้เท่าทันโลกและชีวิต ในขณะนั้นอี้หึงมิงมีอายุราว 48 ปี แต่สามารถแปลงโฉมและสวมวิญญาณเป็นกั๋งผู้ซื่อสัตย์ได้อย่างประทับใจ หยก บูรพา ผู้รังสรรค์ตัวละครนี้ขึ้นมาจากความทรงจำส่วนตัว

ภาพยนตร์ออกฉายเป็นโปรแกรมต้อนรับเทศกาลตรุษจีน ปี พ.ศ. 2522 ซึ่งปรกติมักจะเป็นโปรแกรมใหญ่สำหรับหนังที่ทำเพื่อเอาใจตลาด แต่ *อยู่กับกัง* มีลักษณะที่แตกต่างออกไป แม้จะมีดาราไทยที่มีชื่อเสียงร่วมแสดงเป็นตัวละครหลายชีวิต แต่บทบาทเด่นนั้นอยู่ที่ตัวละครกังและหลานชาย รวมทั้งเน้นนำหนักไปที่คุณธรรมและเนื้อหาอันกินใจมากกว่าการขายนักแสดงหรือพล็อตเรื่องที่หวือหวาตามแนวตลาดนิยม

อยู่กับกัง ยังมีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ในด้านการนำเสนอภาพชีวิตของคนจีนรุ่นสี่แผ่นดินหมอนใบในช่วงทศวรรษ 2490 ที่อพยพมาตั้งรกรากในเมืองไทย โดยทั้งบทประพันธ์ต้นฉบับและตัวภาพยนตร์ได้มุ่งถ่ายทอดให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างชาวไทยและชาวจีนที่อยู่ร่วมกันในชุมชน และพยายามเชื่อมความเข้าใจซึ่งกันและกัน เนื่องจากในขณะนั้นยังมีช่องว่างระหว่างคนสองกลุ่มอยู่มาก มีบทวิจารณ์ภาพยนตร์ในยุคนั้นกล่าวว่า ความรู้สึกของกังในเรื่องที่บอกว่าตนเป็นคนจีนซึ่งเข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภารและรักแผ่นดินไทยนั้น ถือได้ว่าเป็นของขวัญที่ยิ่งใหญ่ที่สุดที่คนจีนให้คนไทยในวาระตรุษจีน และ *อยู่กับกัง* ก็คือของขวัญในรูปแบบภาพยนตร์ที่คนไทยให้แก่คนจีนในวาระเดียวกัน

วันประวัติศาสตร์ผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย 1 ธ.ค. 2525 ที่บ้านบาก ต. บ้านบาก อ. ดอนตาล จ. มุกดาหาร

วิดีโอเทป / ซี / เสียง / ความยาว 28 นาที

ปีสร้าง พ.ศ. 2525

ผู้สร้าง [แผนกศึกษาอบรม กองงานมวลชน และกิจการพิเศษ กอ.รมน. ภาค 2]

1 ธันวาคม พ.ศ. 2485 เป็นวันกำเนิดพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย (พคท.) หลังการประชุมครั้งแรกที่โรงแรมตันกี้ หน้าสถานีรถไฟหัวลำโพง เป็นพรรคการเมือง ก่อนมีกฎหมายพรรคการเมือง แต่จดทะเบียนต่อสู้ในระบอบรัฐสภาไม่ได้ เพราะไทยมีพระราชบัญญัติว่าด้วยคอมมิวนิสต์ พ.ศ. 2476 เพื่อป้องกันและปราบปรามลัทธินี้ ทำให้พรรคคอมมิวนิสต์ต้องเข้าป่าต่อสู้ใต้ดิน เกิดการต่อสู้ด้วยอาวุธกับรัฐบาลไทยตั้งแต่ปี พ.ศ. 2508 และผ่านการต่อสู้หลายทศวรรษ จนถึงช่วงทศวรรษ 2520 ซึ่งการต่อสู้เข้มข้น เพราะหลังเหตุการณ์สังหารหมู่ นักศึกษาในธรรมศาสตร์ 6 ตุลาคม พ.ศ. 2519 นักศึกษาคนหนุ่มสาวจำนวนมากได้หลบภัยเข้าร่วมกับกองกำลังพรรคคอมมิวนิสต์ไทยในป่าทั่วประเทศ แต่ไม่กี่ปีได้เกิดกระแสขัดแย้งของชาตินิยมคอมมิวนิสต์ในภูมิภาค การเริ่มความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับจีนคอมมิวนิสต์ รวมทั้งกรณีจีนถอนการสนับสนุน พคท. ทำให้พรรคอ่อนกำลังลง บรรดานักศึกษาที่เข้าร่วมเริ่มออกจากป่ากลับเมือง

จนต่อมาในปี พ.ศ. 2523 สมัยรัฐบาล พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ มีการออกคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรีที่ 66/2523 เรื่อง “นโยบายการต่อสู้เพื่อเอาชนะคอมมิวนิสต์” เน้นใช้การเมืองนำการทหาร ปฏิบัติต่อสู้เข้าร่วมกับคอมมิวนิสต์ที่เข้ามาอพยพตัวอย่างประชาชนร่วมชาติ และช่วยเหลือให้ใช้ชีวิตใหม่ร่วมกันต่อไปในสังคมอย่างเหมาะสม ทำให้เกิดการมอบตัววางอาวุธของแนวร่วม พคท. ในหลายพื้นที่ และในเวลาต่าง ๆ กัน

วิดิทัศน์นี้ หอภาพยนตร์ได้พบจากช่อง YouTube แต่ยังไม่มีพบบัสดูสื่อที่ใช้บันทึกภาพยนตร์ เข้าใจว่าบันทึกขึ้นโดย กอ.รมน. ภาค 2 กองทัพบกภาคที่ 2 เป็นการบันทึกเหตุการณ์และปี พ.ศ. 2525 หลังจากที่แกนนำของกองกำลังพรรคคอมมิวนิสต์ เขตปฏิบัติงานที่ 444 หรือเขตงานอีสานเหนือ ภูสระดอกบัว อำเภอดอนตาล (ซึ่งปัจจุบันอยู่ในจังหวัดมุกดาหาร) มีการเจรจากับฝ่ายกองทัพก่อนว่าจะขอออกมามอบตัวทั้งกลุ่ม โดยทางการไทยกำหนดให้

เอาวันที่ 1 ธันวาคม พ.ศ. 2525 ซึ่งเป็นวันเกิดพรรคคอมมิวนิสต์แห่งประเทศไทย เป็นวัน
ทำพิธีออกมามอบอาวุธ และทำพิธียอมรับเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทยที่บ้านบาก อ. ดอนตาล
จ. มุกดาหาร

กองทัพภาคที่ 2 ได้เตรียมการทั้งหลายไว้แล้วที่บ้านบาก โดยตั้งแต่เช้าได้เดินทาง
เข้าไปยังฐานที่มั่น เขตงาน 444 ในป่า มีสื่อมวลชนทั้งไทยและต่างชาติติดตามเข้าไปทำข่าว
ด้วย ช่างถ่ายวิดีโอของกองทัพ บันทึกให้เห็นสภาพทั่วไปของค่าย ซึ่งเป็นเวลาเช้า พวก
ทหารกองทัพประชาชนและสหายมวลชนชาวบ้าน ทั้งชายหญิงและเด็ก ๆ อยู่ในสภาพและ
อารมณ์ของการเตรียมตัวออกจากป่า พวกเขายังไม่ได้กินอาหารเช้า เมื่อกองทัพภาคที่ 2
เข้ามา มีการแนะนำตัวบางคนที่เป็นแกนนำ และให้สหายทั้งหลายกินข้าวเช้า โดยถ้ายังอยู่
ในช่วงการต่อสู้ พวกเขาคงจะมีกิจกรรมแห่งการเฉลิมฉลองเนื่องในวันเกิดพรรคคอมมิวนิสต์

หลังจากนั้นจึงมีการขนสหายทหารป่าและมวลชนขึ้นรถบรรทุกกองทัพไทยมายัง
บ้านบาก ซึ่งเป็นสถานที่จัดพิธีมอบอาวุธและกลับตัวกลับใจเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติ มีการทำ
พิธีชักธงชาติ ร้องเพลงชาติ โดยมี พลเอก อาทิตย์ กำลังเอก ผู้บัญชาการกองทัพบก
เป็นประธาน นายทหารอื่น ๆ ที่เป็นบุคคลสำคัญในเวลาต่อมาคือ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ
เจ้ากรมยุทธการทหารบกในขณะนั้น มีการกล่าวรายงานจากฝ่ายทหาร ฝ่ายตัวแทนผู้
ออกมาร่วมพัฒนาชาติไทย และพลเอก อาทิตย์ กล่าวให้โอวาท ซึ่งวิดีโอจบบันทึกภาพและ
เสียงไว้โดยตลอด

แม้ว่าวิดีโอไม่มีเหตุการณ์พิธีมอบตัวหรือการออกจากป่าเป็นผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย
เพียงเรื่องเดียว และมีใช้เหตุการณ์ครั้งแรกหรือครั้งสุดท้าย แต่เป็นเหตุการณ์ที่น่าจะบันทึก
ให้เห็นบรรยากาศและความรู้สึกของทั้งสองฝ่ายได้ดีที่สุด

คู่กรรม

ฟิล์ม 35 มม. / สี / เสียง / ความยาว 134 นาที

วันออกฉาย 12 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2531

บริษัทสร้าง โฟกัสสตาร์ โปรดักชั่น

ผู้อำนวยการสร้าง เจริญ เอี่ยมพึ่งพร

ผู้กำกับ รุจน์ รณภพ

ผู้เขียนบท ภรณ์รวิ จากบทประพันธ์ “คู่กรรม” ของ ทมยันตี

ผู้ถ่ายภาพ พิพัฒน์ พยัคฆะ

ผู้ลำดับภาพ ธิกรร

ผู้กำกับศิลป์ วัชรพงศ์ ธาธาศิลป์

ผู้กำกับดนตรีประกอบ ตามพันธ์ บุณนาค

ผู้แสดง วรุณ วรธรรม, จินตหรา สุขพัฒน์, เกรียงไกร อุณหะนันท์, นัย สุขสกุล, อดุลย์ ดุลยรัตน์, ไพรวรรณ ประสพศาสตร์, ไกรลาศ เกรียงไกร, สมศักดิ์ ชัยสงคราม, ปฐมชัย ชมสีเมฆ, มาเรียม เกตุเลขา, บรรเจิดศรี ยมาภัย, บัณฑิต ฤทธิ์ถกล, อดุม โรน่อนันต์เลี้ยว, มาโนธ อีช่วงศ์

“คู่กรรม” เป็นผลงานนวนิยายอันโด่งดังของ ทมยันตี หรือ คุณหญิงวิมล ศิริไพบูลย์ ศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ที่เริ่มเขียนขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2508 และจัดพิมพ์รวมเล่มครั้งแรกในปี พ.ศ. 2512 เล่าเรื่องราวความรักที่มาพร้อมกับความขัดแย้งทางการเมืองและจบลงด้วยโศกนาฏกรรม ระหว่าง อังศุมาลิน หญิงสาวชาวไทยกับ โกโบรี นายทหารญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่กองทัพอัฒนพลขึ้นบกเข้ามายังประเทศไทย ชะตาชีวิตของตัวละครเอกทั้งสองได้สร้างความสะเทือนใจแก่ผู้อ่านและทำให้นวนิยายเรื่องนี้อยู่ในความรับรู้ของคนไทยมายาวนาน รวมทั้งกลายเป็นวรรณกรรมที่ได้รับการนำมาสร้างเป็นมหรสพบนเวทีประเภทต่าง ๆ ทั้งภาพยนตร์ ละครโทรทัศน์ และละครเวที อย่างต่อเนื่องมากมายหลากหลายฉบับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

กล่าวเฉพาะภาพยนตร์มีผู้นำบทประพันธ์เรื่อง “คู่กรรม” มาสร้างถึง 4 ครั้ง โดยฉบับที่สร้างครั้งที่สอง ซึ่งออกฉายในปี พ.ศ. 2531 นับเป็นฉบับที่ประสบความสำเร็จและได้รับการจดจำมากที่สุดฉบับหนึ่ง โดยเฉพาะนักแสดงผู้รับบทโกโบรี คือ วรุณ วรธรรม ซึ่งแสดงภาพยนตร์เรื่องนี้เป็นครั้งแรก เขาได้รับทั้งรางวัลตุ๊กตาทอง ดาวรุ่งฝ่ายชาย และได้รับความ

นิยมจากแฟน ๆ ทั่วประเทศอย่างมหาศาลเป็นปรากฏการณ์ จนทำให้บทโกโบริกลายเป็น ภาพจำที่ติดตัวเขาไปจนสิ้นชีวิต ในขณะที่บทอังคมาลิน แสดงโดย จินตหรา สุขพัฒน์ ซึ่ง ขณะนั้นเป็นนางเอกอันดับหนึ่งของบริษัท ไฟว์สตาร์ โปรดักชั่น การรับบทนี้ทำให้เธอได้รับ รางวัลตุ๊กตาทองครั้งแรก ในสาขานักแสดงนำหญิงยอดเยี่ยม หลังจากที่เคยได้รับรางวัล สุพรรณหงส์จากเรื่องอื่น ๆ มาก่อน

จุดเด่นสำคัญของภาพยนตร์ *คู่กรรม* ฉบับนี้คือ การลงทุนสร้างฉากเหตุการณ์ต่าง ๆ ตามเนื้อเรื่องที่เกิดขึ้นในสมัยสงครามโลกครั้งที่ 2 ให้แม่นยำและดูสมจริง โดยผู้กำกับ รุ่งน รณภพ ได้ใช้เวลาหลายเดือนในการเขียนบทและเตรียมงานสร้าง ทั้งปรึกษากับผู้ประพันธ์ คือ ทมยันตี รวมถึง สมวงศ์ ทิมบุญธรรม ผู้กำกับภาพยนตร์ฉบับแรก ตลอดจนศึกษาข้อมูล ในช่วงเวลาดังกล่าว นอกจากนี้ยังได้นำ فوتเทจภาพเคลื่อนไหวในอดีตมาใช้ประกอบใน ภาพยนตร์ فوتเทจสำคัญที่นำมาใช้เพื่อแสดงให้เห็นภาพประเทศไทยในช่วงทศวรรษ 2480 คือภาพยนตร์สารคดีญี่ปุ่นที่เข้ามาถ่ายทำในเมืองไทยเมื่อปี พ.ศ. 2481 เรื่อง *คล่องช้าง* ซึ่ง หอภาพยนตร์ได้รับมอบจากสำนักงานบำรุงทหาร จังหวัดทหารบกธนบุรี มาอนุรักษ์ไว้ ภาพยนตร์เรื่องนี้จึงนับว่าเป็นภาพยนตร์ไทยเรื่องแรกที่มีผู้สร้างได้มาค้นคว้าและนำ فوتเทจ จากคลังอนุรักษ์ของหอภาพยนตร์ไปใช้ประกอบเรื่องด้วย

ความพิถีพิถันในด้านงานสร้าง ส่งผลให้ *คู่กรรม* ฉบับปี พ.ศ. 2531 ได้รับรางวัล ตุ๊กตาทองทั้งสาขาออกแบบและจัดเครื่องแต่งกายยอดเยี่ยม และฉากยอดเยี่ยม รวมถึง รางวัลใหญ่ที่สุดคือ ภาพยนตร์ยอดเยี่ยม ในขณะเดียวกันยังเป็นที่นิยมของประชาชน สามารถ ทำรายได้สูงถึงเกือบสิบล้านบาท แม้จะไม่ใช่ว่า *คู่กรรม* ฉบับแรก แต่ก็นับเป็นฉบับที่เก่าแก่ ที่สุดที่มีฟิล์มภาพยนตร์หลงเหลืออย่างครบสมบูรณ์เท่าที่มีการค้นพบในปัจจุบัน รวมทั้งมัก ได้รับการจัดอยู่ในลำดับต้น ๆ เสมอ เมื่อมีการจัดอันดับภาพยนตร์ *คู่กรรม* ในดวงใจผู้ชม

หลานม่า

สื่อดิจิทัล / ส / เสียง / ความยาว 127 นาที

วันออกฉาย 4 เมษายน พ.ศ. 2567

บริษัทสร้าง GDH 559

ผู้อำนวยการสร้าง วรณฤดี พงษ์สิทธิศักดิ์, จิระ มะลิกุล

ผู้กำกับ พัฒน์ บุญนิธิพัฒน์

ผู้เขียนบท ทศพล ทิพย์ทินกร, พัฒน์ บุญนิธิพัฒน์

ผู้กำกับภาพ บุษยบุษ ไกรทอง

ผู้ลำดับภาพ ธรรมรัตน์ สุเมธศุโข

ผู้ออกแบบงานสร้าง พัชร เลิศไกร

ผู้กำกับศิลป์ ธรรมศันย์ เลิศไกร

ผู้กำกับดนตรีประกอบ ใจเทพ ร่ำเรืองใจ

ผู้แสดง พุฒิพงศ์ อัสสรตบกุล, อุษา เสมอคำ, สัญญา คุณากร, สฤณรัตน์ โกมัส, พงศธร จงวิลาส, ต้นตะวัน ต้นติเวชกุล, ดวงพร โออภิรัตน์, อีมาวารี ทาจิรี, วัตนะ สรรพกิจ, สุมาลี สุธีธรรม, ปิชชุน หริญประทีป, พิชัย พรหมเมศร์, บุปผา สุทธิสานนท์

หลานม่า เป็นผลงานภาพยนตร์ของบริษัท GDH 559 ที่มีจุดเริ่มต้นมาจาก ทศพล ทิพย์ทินกร คนเขียนบทภาพยนตร์หลายเรื่องให้แก่บริษัทต้องการนำประสบการณ์ส่วนตัว ซึ่งต้องกลับไปดูแอลอาม่าผู้มีอายุต่างกันหลายสิบปีมาถ่ายทอด แนวคิดนี้สร้างความประทับใจให้แก่สองผู้อำนวยการสร้างของบริษัท วรณฤดี พงษ์สิทธิศักดิ์ และ จิระ มะลิกุล ซึ่งได้เข้ามาช่วยพัฒนาบท และได้คนทำหนังรุ่นใหม่ พัฒน์ บุญนิธิพัฒน์ มารับหน้าที่กำกับ ภาพยนตร์เรื่องยาวเป็นครั้งแรก

ภาพยนตร์เล่าเรื่องราวผ่านตัวละครหลักสองคนในครอบครัวชาวไทยเชื้อสายจีน คือ เอ็ม หนูม้วยรุ่นผู้รับอาสาไปดูแลแอลอาม่าวัยชราผู้ถูกตรวจพบว่าป่วยเป็นมะเร็ง เพื่อหวังจะได้รับมรดกหลักล้านเมื่ออาม่าเสียชีวิต แต่ระหว่างที่อาศัยอยู่ร่วมกัน เขากลับค่อย ๆ ได้เรียนรู้ถึงสิ่งสำคัญที่มีคุณค่ามากกว่าเงินทอง ท่ามกลางลูก ๆ ของอาม่าที่แหวะเวียนมาหา ซึ่งต่างมีวิถีชีวิตและปัญหาส่วนตัวแตกต่างกันออกไป

หลานม่า ออกฉายในปี พ.ศ. 2567 ช่วงเดือนเมษายน อันเป็นเดือนที่สังคมไทยให้ความสำคัญกับสถาบันครอบครัวเป็นพิเศษ ผ่านเทศกาลสงกรานต์ที่ทุกคนมักกลับมาอยู่ร่วมกันพร้อมหน้า ทั้งมีวันครอบครัว วันผู้สูงอายุ แทรกอยู่ระหว่างนั้น ในช่วงเวลาดังกล่าว หลานม่า ได้สร้างปรากฏการณ์ดึงดูดให้ผู้คนทุกรุ่นต่างพาครอบครัวกันไปชมภาพยนตร์ และเกิดเป็นกระแส “น้ำตาท่วมโรง” ที่มาจากความซาบซึ้งประทับใจในเรื่อง นอกจากนี้ หลานม่า ยังได้ไปออกฉายในอีกหลายประเทศ รวมถึงสหรัฐอเมริกา ซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายที่ภาพยนตร์ไทยจะได้ฉายเข้าโรงที่นั่น ทั้งยังได้รับเสียงชื่นชมอย่างมากจากผู้ชมต่างชาติ และประสบความสำเร็จทำรายได้รวมทั่วโลกกว่า 2,000 ล้านบาท อันถือเป็นสถิติใหม่ของภาพยนตร์ไทย

ยิ่งไปกว่านั้น หลานม่า ยังสร้างประวัติศาสตร์หน้าสำคัญ คือการผ่านเข้ารอบ 15 เรื่องสุดท้าย ในการชิงรางวัลออสการ์ สาขาภาพยนตร์นานาชาติยอดเยี่ยม ซึ่งไม่เคยมีภาพยนตร์ไทยเรื่องไหนสามารถทำได้มาก่อน นอกเหนือไปจากการกวาดรางวัลสำคัญทั้ง ภาพยนตร์ยอดเยี่ยม, ผู้กำกับภาพยนตร์ยอดเยี่ยม, บทภาพยนตร์ยอดเยี่ยม, ลำดับภาพยอดเยี่ยม, นักแสดงนำชายและหญิงยอดเยี่ยม ฯลฯ บนเวทีประกวดรางวัลภาพยนตร์ในประเทศไทย หลายสถาบัน ทั้งยังสร้างอิทธิพลให้เกิดการตามรอยไล่ค้นถ่ายทำภาพยนตร์ที่ตลาดพลู ตลอดจนเป็นภาพยนตร์ที่ได้รับการเสนอชื่อจากประชาชนให้ขึ้นทะเบียนเป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติมากที่สุด เมื่อหอภาพยนตร์เปิดรับรายชื่อในปี พ.ศ. 2568

หลานม่า จึงถือเป็นภาพยนตร์ไทยแห่งศักราชอย่างแท้จริง ในขณะเดียวกัน ยังโดดเด่นในด้านการวาดภาพครอบครัวไทยเชื้อสายจีนร่วมสมัยที่ยังยึดมั่นกับธรรมเนียมดั้งเดิม ควบคู่ไปกับการกล่าวถึงความแตกต่างทางความคิด ความฝัน ความทะเยอทะยานทางเศรษฐกิจของสมาชิกครอบครัวที่ครอบคลุมตั้งแต่รุ่น Baby Boomers ไปจนถึง Gen Z ตลอดจนได้ถ่ายทอดความสัมพันธ์ที่ราวานในในกลุ่มเครือญาติ การดำรงรักษาชาติพันธุ์ที่ถูกท้าทาย และการรุกรืบของทุนนิยม ซึ่งเต็มไปด้วยความซับซ้อนชวนขบคิด นอกจากนี้ ภาพยนตร์ยังพูดถึงสังคมผู้สูงอายุ อันเป็นภาวะโครงสร้างทางสังคมที่น่าเป็นห่วงของไทย และเป็นประเด็นที่ไม่ค่อยได้รับการกล่าวถึงในหนังไทย รวมทั้งใช้ตัวละครสูงวัยเป็น “นางเอก” ซึ่งไม่ใช่แนวทางโดยทั่วไป แต่กลับสามารถทำงานได้ผลกับผู้ชมทุกเพศ ทุกวัย และทุกพื้นที่

รายชื่อภาพยนตร์
ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น
มรดกภาพยนตร์ของชาติ
ประจำปี พ.ศ. 2554-2568

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้าน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔ ประเด็นเป็นปีแรก ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับอักษรดังนี้

๑. การต่อสู้ของกรรมกรหญิงโรงงานฮาวา (พ.ศ. ๒๕๑๘)
๒. คล้องช้าง (พ.ศ. ๒๔๘๑)
๓. ทองปาน (พ.ศ. ๒๕๒๐)
๔. ทวิภพ (พ.ศ. ๒๕๔๘)
๕. โทณ (พ.ศ. ๒๕๑๓)
๖. นิวเพชฌ (พ.ศ. ๒๕๐๑)
๗. น้ำท่วมกรุงเทพ (พ.ศ. ๒๕๔๘)
๘. บันทึกเหตุการณ์ ๖ ตุลาคม ๒๕๑๙ (พ.ศ. ๒๕๑๙)
๙. ผิดองเหลือ (พ.ศ. ๒๕๐๕)
๑๐. ผีเสื้อและดอกไม้ (พ.ศ. ๒๕๒๘)
๑๑. แผลเก่า (พ.ศ. ๒๕๒๐)
๑๒. พระเจ้ากรุงสยาม เสด็จมาถึงกรุงเบียร์น (พ.ศ. ๒๕๔๐)
๑๓. พระเจ้าช้างเผือก (พ.ศ. ๒๕๔๔)
๑๔. พระราชพิธีเฉลิมพระนครและพระราชวงศ์จักรี อันสถาปนามา ๑๕๐ ปี (พ.ศ. ๒๔๗๕)
๑๕. พระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (พ.ศ. ๒๔๖๘)
๑๖. ไฟเย็น (พ.ศ. ๒๕๐๘)
๑๗. ภาพยนตร์ข่าวเหตุการณ์เสียชีวิต มิตร ชัยบัญชา (พ.ศ. ๒๕๑๓)
๑๘. มนต์รักลูกทุ่ง (พ.ศ. ๒๕๑๓)
๑๙. รัฐประหาร ๒๔๙๐ (พ.ศ. ๒๔๙๐)
๒๐. โรงแรมนรก (พ.ศ. ๒๕๐๐)
๒๑. ลุงบุญมีระลึกชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๓)
๒๒. ลูกอีสาน (พ.ศ. ๒๕๒๕)
๒๓. สุดสาคร (พ.ศ. ๒๕๒๒)
๒๔. อนุทินวีรชน ๑๔ ตุลา (พ.ศ. ๒๕๑๗)
๒๕. ! (อัศเจรีย์) (พ.ศ. ๒๕๒๐)

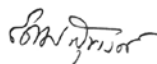
ประกาศ ณ วันอังคารที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นางสุสมิต คุณป้อม)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา นัตรกุล ณ อยู่ธาดา)
ประธานคณะกรรมการพิจารณา
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายโสม สุวงศ์)
ผู้อำนวยการ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
พยาน

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตัดสินขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้าน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕ เป็นปีที่ ๒ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับปีที่สร้างดังนี้

๑. โศคสองชั้น (๒๔๗๐)	๑๓. บันทึกรักของพิมพ์ฉวี (๒๕๐๕)
๒. ชีวิตก่อน ๒๔๗๕ (๒๔๗๓)	๑๔. เงิน เงิน (๒๕๐๘)
๓. แท้จริงธรรมบุญ (๒๔๗๖)	๑๕. เล่นที่บางกอก (๒๕๐๙)
๔. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
เสด็จนิวัตพระนคร พ.ศ. ๒๔๘๔ (๒๔๘๑)	๑๖. (พยาธิตัวจิ๋ว) GNATHOSTOMA SPINIGERUM AND
GNATHOSTOMIASIS IN THAILAND (๒๕๑๐)
๕. การสวนสนามของกองกำลังเสรีไทย (๒๕๑๗)	๑๗. อิงป๋านักโทษค่ายเสตติล (๒๕๑๐)
๖. ที่ระเบิดกรุงเทพในสงครามโลกครั้งที่ ๒ (๒๕๑๗)	๑๘. อินทรีทอง (๒๕๑๓)
๗. เทตุมหัตถ์จรรย (๒๕๑๘)	๑๙. คาโลลามะโนสวนโมกข์ (๒๕๑๕)
๘. สวรรค์มืด (๒๕๑๑)	๒๐. หนุมานพบ ๗ ยอดมนุษย์ (๒๕๑๗)
๙. แม่เฒ่าพระโขนง (๒๕๑๒)	๒๑. ทองพูน โคกโพ ราษฎรเต็มขั้น (๒๕๑๖)
๑๐. การขมขมยั้งเขมเป็นโลกระหว่าง
โผน กิ่งเพชร-ปาสคาล เปเรส พ.ศ. ๒๕๐๓
เวทีมวยลุมพินี กรุงเทพฯ (๒๕๐๓)	๒๒. ครูบ้านนอก (๒๕๑๑)
๑๑. มื่อใจ (๒๕๐๔)	๒๓. เมืองในหมอก (๒๕๑๑)
๑๒. เรือนแพ (๒๕๐๔)	๒๔. คนจร ธารา (๒๕๑๒)
	๒๕. สวรรค์บ้านนา (๒๕๑๒)

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาตัดสินภาพยนตร์ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๒

๑. นายศักดิ์ดา ฉัตรกุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ)
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. นายปราบดา หยุ่น (กรรมการ)
นักเขียน, นักวิจารณ์ภาพยนตร์, ผู้กำกับภาพยนตร์	๓. นายชิวสิทธิ์ บุญเกียรติ (กรรมการ)
นักวิชาการอิสระ (พิชิตโยนสะตอกหมกหมก)
๔. นางอังดา ฉลิมผลกรพิมพ์ (กรรมการ)
นักวิจารณ์ภาพยนตร์, บรรณาธิการนิตยสาร นีโอไทย	๕. นายวิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง (กรรมการ)
ผู้กำกับภาพยนตร์	๖. นายสัมพันธ์ โชติรสเสถียร (กรรมการและเลขานุการ)
ผู้ช่วยผู้อำนวยการ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

ประกาศ ณ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕

(นางสุกมล คุณปลื้ม)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์ดา ฉัตรกุล ณ อยุธยา)
ประธานคณะกรรมการพิจารณาตัดสิน
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๕

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

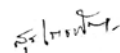
หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาตัดสินขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้าน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่อง ที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นปีที่ ๓ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับปีที่สร้างดังนี้

๑. VISIT OF THE PRINCE OF SIAM (1901)	๑๔. ผู้ชนะสิบทิศ (๒๕๐๙ - ๒๕๑๐)
๒. ช้าง (Chang: A Drama of the Wilderness) (๒๕๑๐)	๑๕. เขาชื่อนก (๒๕๑๖)
๓. แหวนวิเศษ (๒๕๑๓)	๑๖. [ในรากฐานอุปลักษณ์นารายณ์] (๒๕๑๖)
๔. เสด็จทอดพระเนตรมอญรำผี ปากัด (๒๕๑๓)	๑๗. วัยอลวน (๒๕๑๓)
๕. [พระราชพิธีโสเชษฐา] (๒๕๑๔)	๑๘. คนภูเขา (๒๕๑๖)
๖. การรับเชื้อตอร์ปิโด (๒๕๑๔)	๑๙. น้ำพุ (๒๕๑๗)
๗. [รวมไทย] (๒๕๑๔)	๒๐. บุญชูผู้น่ารัก (๒๕๑๑)
๘. ทายมาเป็นแก้ว (๒๕๑๓ - ๒๕๑๔)	๒๑. ปุกปุย (๒๕๑๓)
๙. [อาจารย์ศิลป์ พีระศรี] (๒๕๑๔)	๒๒. 2499 อันธพาลครองเมือง (๒๕๑๐)
๑๐. กรุงเทพลือทองของเรา (๒๕๑๐)	๒๓. พี่ทาสายใจ (๒๕๑๓)
๑๑. โสณนาขีมีงบุรีบูรณบาสัม ชุตินุทโธพพาไปดูหมี่ (๒๕๐๕)	๒๔. โหมโรง (๒๕๑๗)
๑๒. หลุมศพที่ลือชื่อ (๒๕๐๕)	๒๕. มหาลัยเหมืองแร่ (๒๕๑๔)
๑๓. เพชรพิศมัย (๒๕๐๕)	

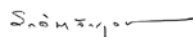
รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาตัดสินภาพยนตร์ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๓

๑. นายศักดิ์นา นัตถกุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ)
กรรมการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. รศ.ดร.ชัยวัฒน์ ตูประตกุล (กรรมการ)
นักวิทยาศาสตร์	๓. ศ.ดร.นงน พงษ์สุวรรณ (กรรมการ)
นักประวัติศาสตร์
๔. นายอัษฎิธร ธรรมโชติ (กรรมการ)
นักเขียน	๕. นายประวิทย์ แดงอักษร (กรรมการ)
นักวิจารณ์ภาพยนตร์ นักเขียน	๖. นายพันธุวัฒน์ ทองสังข์ (กรรมการ)
ผู้กำกับภาพยนตร์
		๗. นางปัดดี คอกไม้ (กรรมการ)
นักวิชาการภาพยนตร์

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายสุระ เศรษฐพันธุ์)

ผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา นัตถกุล ณ อยุธยา)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้าน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นปีที่ ๔ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับนี้ดังนี้

๑. [ว.๕ เสตังประทาสกรุงสือโกโฮม] (๒๔๔๐)	๑๔. รักริยา (๒๕๐๐)
๒. [Siamese Society] (๒๔๖๓)	๑๕. [หาบข้าว นวดข้าว สีข้าว แต่งงานภาคใต้] (๒๕๑๑ - ๒๕๑๒)
๓. เสตังอินโดจีน พ.ศ. ๒๔๗๓	๑๖. ตลาดพรหมจารี (๒๕๑๖)
๔. Sound Patch Work (๒๔๗๓)	๑๗. ลำเพ็ง (๒๕๒๕)
๕. [ปีศาจในมิติ] (๒๔๗๗)	๑๘. คนทรงเจ้า (๒๕๓๒)
๖. ข้าวแกมเดียว (๒๔๘๓)	๑๙. คนเลี้ยงช้าง (๒๕๓๓)
๗. พรายตะเคียน (๒๔๘๓)	๒๐. กลิ้งไว้ก่อนพ่อสอนไว้ (๒๕๓๔)
๘. งานวันชาติ นายพลหรือหลวงพิบูลสงคราม นายกรัฐมนตรี
ณ ทำเนียบ รังสฤษฎ์หลาบ (๒๔๘๔)	๒๑. กาลครั้งหนึ่งเมื่อเช้านี้ (๒๕๓๗)
๙. พี่ชาย (๒๔๙๔)	๒๒. นางนาค (๒๕๔๒)
๑๐. [จำเริญ - จิมมี่] (๒๔๙๗)	๒๓. ดอกฟ้าในมือมาร (๒๕๔๓)
๑๑. สันติ - วิภา (๒๔๙๗)	๒๔. มนต์รักทรานซิสเตอร์ (๒๕๔๔)
๑๒. ข้าวฟ้าดินสอย (๒๕๐๔)	๒๕. แผ่นดิน (๒๕๔๖)
๑๓. เกรซซือนาถา (๒๕๑๑)	

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๔

๑. นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ)
กรรมการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

๒. นายกิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน (กรรมการ)
นักวิจารณ์ภาพยนตร์

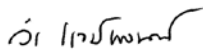
๓. ผศ.สุรณา เมธียโมรเชษฐ์ (กรรมการ)
นักวิชาการอิสระ

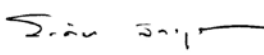
๔. นายพิชัยวัฒน์ แสงประภาพร (กรรมการ)
นักวิชาการภาพยนตร์

๕. นายวิกร์ บุรพาตะขอ (กรรมการ)
นักเขียน

๖. นายบรรจง ปิยะอนุเกตุ (กรรมการ)
ผู้กำกับภาพยนตร์

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายวิระ โรจนพจน์ธนี)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา ฉัตรกุล ณ อยุธยา)
ประธานคณะกรรมการพิจารณา
เพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้าน ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นปีที่ ๕ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับนี้

๑. [ภารกิจทหารอาสาสยามในสงครามโลกครั้งที่ ๑] (๒๔๖๑)	๑๔. เจาะป่า (๒๕๒๓)
๒. [เด็กชนสมัย ร.๗] (๒๔๗๐-๒๔๗๕)	๑๕. ประชาชนนอก (๒๕๒๔)
๓. พันท้ายบรสิงห์ (๒๔๙๓)	๑๖. เพื่อน-แพง (๒๕๒๖)
๔. [ทหารไทยไปเกาหลี] (๒๔๙๔-๒๔๙๕)	๑๗. ด้วยเกล้า (๒๕๓๐)
๕. มรดกพระจอมเกล้า (๒๔๙๗)	๑๘. บ้านผีปอบ 2 (๒๕๓๓)
๖. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จออกผนวช (๒๔๙๙)	๑๙. เรื่องดก 69 (๒๕๔๒)
๗. โฆษณาพระเครื่ององค์ ๒๕ พุทธศตวรรษ (๒๕๐๐)	๒๐. บางระจัน (๒๕๔๓)
๘. ทะโมนไพร (๒๕๐๖)	๒๑. สุริโยไท (๒๕๔๔)
๙. ยุทธนา - ศิรินทร์ (๒๕๐๖)	๒๒. ๑๕ คำ เดือน ๑๑ (๒๕๔๕)
๑๐. การปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติในตำแหน่งหัวหน้ารัฐบาล
และผู้นำทางทหารจนถึงล้มป่วยและอสัญกรรมของ
"พลฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์" (๒๕๐๖)	๒๓. องค์บาก (๒๕๔๖)
๑๑. สายเลือดเดียวกัน (๒๕๐๙-๒๕๑๑)	๒๔. ซัดเตอร์ กัดคิววิญญาณ (๒๕๔๗)
๑๒. ชู้ (๒๕๑๕)	๒๕. รักแห่งสยาม (๒๕๕๐)
๑๓. ร้อยดกกระ (๒๕๑๑)	

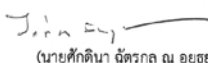
รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๕

๑. นายศักดิ์นา นัตรกุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ)
กรรมการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. นายเอก นาวิกุล (กรรมการ)
นักประวัติศาสตร์และนักเขียน	๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เกษม เพ็ญรัตน์ (กรรมการ)
นักวิชาการด้านปรัชญา
๔. พลเอก บัณฑิต ชวาลศิลป์ (กรรมการ)
นักเขียน	๕. นายนิมิต เทียมเพียรรัตน์ (กรรมการ)
นักวิจารณ์ภาพยนตร์	๖. นายอภิสิทธิ์ เกียรติไพศาล (กรรมการ)
นักเขียนและนักดนตรี
๗. นายดวงฤทธิ์ บุนนาค (กรรมการ)
สถาปนิก	๘. นางกฤติยา กาวังศ์ (กรรมการ)
ภัณฑารักษ์	๙. นายสุวัฒน์ จงศิริ (กรรมการ)
ผู้กำกับภาพยนตร์

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

(นายวีระ ไรจน์พจนรัตน์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา นัตรกุล ณ อยุธยา)

ประธานคณะกรรมการพิจารณา
เพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารางวัลภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องทั้งจากหอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. รวีใหม่ทางทะเล เรือดำน้ำ แห่งราชธานีสยาม
กิจวัตรของทหารเรือดำน้ำไทยในญี่ปุ่น
(พิธีปล่อยเรืออันรุ่งเรืองสดใส) [๒๔๙๙-๒๕๔๐]	๓๓. จาริกามุสรม์ (๒๕๑๔)
๒. [พระองค์เจ้าพิระพงศ์กาญจนาเสขแห่ง ณ ถนนราชดำเนิน] (๒๕๔๐)	๓๔. เทพธิดาโรแมน (๒๕๑๓)
๓. เสด็จประพาสภาคใต้ (๒๕๐๒)	๓๕. นิโบริทกรรม จำเลยคดี ๖ ตุลา [๒๕๒๑]
๔. พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ พ.ศ. ๒๕๐๓ (๒๕๐๓)	๓๖. คนกลางแคด (๒๕๒๒)
๕. แพรดำ (๒๕๐๕)	๓๗. ไม้แดง (๒๕๒๒)
๖. [การเดินทางของประชาชน นักเรียน กรมเจ้าพระวิหารในจังหวัดนราธิวาส]
(๒๕๐๕)	๓๘. สะพานรักสารสิน (๒๕๓๐)
๗. ไม้สัก (๒๕๐๕)	๓๙. สดรีเหล็ก (๒๕๓๓)
๘. พัฒนาการ (๒๕๐๖)	๔๐. สุดเสน่หา (๒๕๓๖)
๙. เพลงเหย่อย (๒๕๐๗)	๔๑. นามนคร (๒๕๓๗)
๑๐. MISS UNIVERSE BEAUTY PAGEANT (๒๕๐๘)	๔๒. FINAL SCORE
365 วันตามติดชีวิตเด็กเอ็นท์ (๒๕๕๐)
๑๑. [พิธีฉัตรนามและคำประกาศในแถลงการณ์ร่วม
การก่อตั้งสมาคมประชาชนชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้] (๒๕๑๐)	๔๓. MARY IS HAPPY, MARY IS HAPPY. (๒๕๕๖)
๑๒. มิดเรก้าผู้กลับมา (๒๕๑๒)	๔๔. วังพิบูล (๒๕๕๗)
	๔๕. เพลงของข้า (๒๕๕๘)

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

๑. นายศักดิ์นา อัครกุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ)
กรรมการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. นายสุทธกร อัครกุล (กรรมการ)
นักวิจารณ์ภาพยนตร์	๓. นามนทกานติ วังวิหระมณกุล (กรรมการ)
บรรณาธิการ	
๔. นายอรรถ บุญนา (กรรมการ)
นักเขียน นักแปล	๕. นายณัฐ ชันตระกูล (กรรมการ)
นักเขียนบท	๖. นางรัชนี น้าเหลืองทอง (กรรมการ)
นักเขียนบท	๗. นายสมเกียรติ วิฑูรณิธิ (กรรมการ)
ผู้กำกับภาพยนตร์

ประกาศ ณ วันอังคารที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(นายวิระ โรจน์พจนรัตน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา อัครกุล ณ อยุธยา)
ประธานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารางวัลภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องซึ่งเจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๑๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ๒๔๖๙ (๒๔๖๙)	๗. กองพันจางฮงกิง (๒๕๑๐)
๒. การเดินทางกลับจากประเทศญี่ปุ่นของคณะทูตไทยในการไปเจรจา
ตกลงการเรียกร้องดินแดนคืนจากรัฐบาล อินโด-จีน ของฝรั่งเศส
ถึงกรุงเทพพระมหานคร (๒๔๔๔)	๘. ชุมแพ (๒๕๑๑)
๓. ทะเลรัก (๒๔๔๖)	๙. เพลงรักเพื่อเธอ (๒๕๑๑)
๔. พิธีเปิดป้าย พระศรีเมรุวงศ์ศิลา ๒ กุมภาพันธ์ ๒๔๔๙ (๒๔๔๙)	๑๐. บ้านทรายทอง (๒๕๑๓)
๕. ไทยโมมู (๒๕๐๗)	๑๑. หลวงตา (๒๕๑๓)
๖. ตึกบางระจัน (๒๕๐๙)	๑๒. มือปืน (๒๕๑๖)
	๑๓. ข้างหลังภาพ (๒๕๑๘)
	๑๔. ฉลุย (๒๕๑๐)
	๑๕. เกรซแลนด์ (๒๕๔๙)

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

๑. นายศักดิ์นา อัครกุล ณ อยุธยา (ประธานกรรมการ)
กรรมการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. นายพิศณุ นิลกลัด (กรรมการ)
สื่อมวลชน	๓. นายสกุล บุญยัติ (กรรมการ)
นักวิชาการ
๔. นายศรัณย์ ทองปาน (กรรมการ)
นักเขียนการ์ตูน	๕. นางอุทัยวรรณ วงศ์ศิริสวัสดิ์ (กรรมการ)
ผู้กำกับการผลิต	๖. นางสาวอินทิรา เจริญปุระ (กรรมการ)
นักแสดง

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๐

(นายพงศ์ศักดิ์ สุขสันต์)
ผู้อำนวยการบริหารหอภาพยนตร์
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา อัครกุล ณ อยุธยา)
ประธานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารางวัลชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องซึ่งเจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๒๐ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สักร่างดังนี้

๑. [งานพระบรมศพพระพุทธเจ้าหลวง] (๒๔๕๓)	๑๑. มนต์รักแม่น้ำมูล (๒๕๒๐)
๒. [การถ่ายภาพยนตร์เสียงในฟิล์มครั้งแรกในสยาม] (๒๔๗๒)	๑๒. เมียหลวง (๒๕๒๑)
๓. [แข่งขันกอล์ฟ ๒๔๗๕] (๒๔๗๕)	๑๓. เลือดสุพรรณ (๒๕๒๒)
๔. ขนบเบี่ยงของอ่าง (๒๔๙๖)	๑๔. รุ่งอรุณวันใหม่ในป่า (๒๕๒๓)
๕. หนุมานเผชิญภัยครั้งใหม่ (๒๕๐๐)	๑๕. แม่แก้ว (๒๕๒๓)
๖. [ภาพยนตร์โฆษณาสี่สี] (๒๕๐๒)	๑๖. อันนี้ คิดถึงทอสังเขป (๒๕๓๕)
๗. งานศพนายอึ้งซิมผ่าย ถาวรวงรังสี (๒๕๑๒)	๑๗. กล้อง (๒๕๓๑)
๘. ไอ้ทุย (๒๕๑๔)	๑๘. สัตว์ประหลาด ! (๒๕๔๗)
๙. พิธีพระราชทานเพลิงศพวีรชนผู้เสียชีวิต
ณ บริเวณท้องสนามหลวง ๑๓-๑๕ ตุลาคม ๒๕๑๗ (๒๕๑๗)	๑๙. ก้านกล้วย (๒๕๔๗)
๑๐. เพื่อนรัก (๒๕๒๐)	๒๐. ฉลาดเกมส์โกง (๒๕๖๐)

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. นายศักดิ์นา นัตรกุล ณ อยู่ยง (ประธานกรรมการ)
กรรมการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. ดร. นิตยา กาญจนะวรรณ
ราชบัณฑิต ประจำกระทรวงศึกษาธิการ	๓. ร.ศ. อรุณา ยุทธวงศ์
นักวิชาการ, แอดมินิฟิต	๔. นายภิญโญ ไตรสุริยธรรมา
บรรณาธิการ, นักเขียน
๕. นายพรพิชิต พัฒนภาพุธร
นักวิชาการอิสระ	๖. นายก้อง ฤทธิ์ดี
สื่อมวลชน	๗. นายอัมภาวุธ สาคริก
นักดนตรี	๘. นายธนภาพ อีวสกุล
บรรณาธิการ, นักเขียน

ประกาศ ณ วันที่พฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

(นายวิระ โรจน์พจนรัตน์)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายศักดิ์นา นัตรกุล ณ อยู่ยง)
ประธานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๑

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๙ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๑๕ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ เลียบมณฑลฝ่ายเหนือ พ.ศ. ๒๔๖๔ (๒๔๖๔)	๑๐. “ฟ้าเมืองไทย” ฉลองขึ้นปีที่ 8 พุทธ 7 เมษายน 19 (๒๕๑๙)
๒. [การเสด็จเลียบเมืองเหนือ ROYAL TOUR IN NORTHERN SIAM] (ส่วนที่ไม่ได้ใช้) (๒๕๓๐)	๑๑. ลูกบ้านที่ยั่วสุด CRAZY ME (๒๕๓๖)
๓. ชมสยาม SEE SIAM (ไม่สมบูรณ์) (๒๕๓๓)	๑๒. ฟัน บ้า คาราโอเกะ FUN BAR KARAOKE (๒๕๔๐)
๔. เลือดชวามา (เศษที่เหลืออยู่) (๒๕๓๗)	๑๓. พี่มาก..พระโขนง PEE MAK (๒๕๕๖)
๕. ปัดทองหลังพระ (เศษที่เหลืออยู่) (๒๕๔๒)	๑๔. อาบัติ KARMA (๒๕๕๔)
๖. กะเพยเป็นเหตุ (๒๕๔๗)	๑๕. INSECTS IN THE BACKYARD
แมลงรักในสวนหลังบ้าน (๒๕๖๐)
๗. BANGKOK METROPOLITAN BUSES AND TRUCKS (๒๕๐๑)	
๘. มวยไทย (๒๕๐๖)	
๙. นางสาวโศภน (๒๕๐๘)	

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

๑. นายกิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน (ประธานกรรมการ)
ที่ปรึกษาราชการบริหารภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)	๒. นางนิธินันท์ ยอแสงรัตน์
ที่ปรึกษา	๓. นายพรชัย วิริยะประภานนท์
นักวิจารณ์ภาพยนตร์
๔. นางสาวไอลิด หวังวัฒนา
นักจัดการบริหาร	๕. ดร. สติศา หาญวงษ์
นักวิชาการด้านประวัติศาสตร์	

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายอิทธิพล คุณปลื้ม)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายกิตติศักดิ์ สุวรรณโกสิน)
ประธานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๑๐ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ซึ่งคณะกรรมการได้ประชุมเพื่อพิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เข้ามามีที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรองนำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๑๐ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นปีที่ ๑๐ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. VISIT OF SIAMESE BOY SCOUT TO JAPAN (๒๔๗๒)
๒. คำสั่งคำสาป (ฉบับฟิล์ม ๑๖ มม. [๒๔๙๔], ฉบับฟิล์ม ๓๕ มม. (๒๔๙๗))
๓. [ภาพยนตร์บริการข่าวสารไทย] (๒๔๙๗)
๔. [เบื้องหลังหนังไทย เหนือเกล้า] (๒๕๑๐)
๕. อีแดน (๒๕๑๑)
๖. [ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ เยือนจีน] (๒๕๑๘)
๗. วิยะเร้ง (๒๕๒๗)
๘. ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด (๒๕๒๘)
๙. ช่างมัน..ฉันไม่แคร์ (๒๕๒๙)
๑๐. เวลาในขวดแก้ว (๒๕๓๔)

รายชื่อคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

๑. นายทิดศักดิ์ สุวรรณโกติน (ประธานคณะกรรมการ)
ที่ปรึกษากิจการการบริหารหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

๒. ศาสตราจารย์พิเศษทอง ทองทรง
นักประวัติศาสตร์

๓. ดร. วิภาดา พรหมบุญทอง
นักวิชาการด้านภาพยนตร์และวัฒนธรรมศึกษา

๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดเขต วิสุทธิลักษณ์
นักวิชาการด้านมนุษยวิทยา

๕. นายภาณุ บุญรัตนพันธุ์
นักเขียน สื่อมวลชน

๖. นางสาวสุกัญญา ภูมิประภาส
นักเขียน นักแปล

๗. ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุทพงศ์ ภิบาลสิทธิ์
ผู้กำกับภาพยนตร์

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายปรเมศวร์ งามพิเชษฐ์)

ผู้อำนวยการศูนย์การการทรวางวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

(นายทิดศักดิ์ สุวรรณโกติน)

ประธานคณะกรรมการพิจารณาเพื่อ
ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๓

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๑๑ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ จำนวน ๓๘ ท่าน ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญ ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรอง นำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๑๑ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๔ เป็นปีที่ ๑๑ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. [ใส่กันต์พระองค์เจ้าจักรีศักดิ์สุประภาต์] (๒๔๗๑)
๒. หัวรักเหล็ก (๒๔๙๘)
๓. [คำปราศรัยในวันครบรอบปีที่ ๒ แห่งการปฏิวัติ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๓] (ไม่สมบูรณ์) (๒๕๐๓)
๔. สุวีริณัล่องหน (๒๕๐๔)
๕. นิสิตพัฒนา (ไม่สมบูรณ์) (๒๕๐๕)
๖. โฆษณาเที่ยว (๒๕๐๖-๒๕๐๘)
๗. การเดินทางอันแสนไกล (๒๕๑๒)
๘. ทอง (๒๕๑๖)
๙. วิมานดารา (๒๕๑๗)
๑๐. สาย สี่มา นักสู้สามัญชน (๒๕๒๔)
๑๑. Goal Club เกมล้มโต๊ะ (๒๕๔๔)

ประกาศ ณ วันจันทร์ที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายอิทธิพล คุณปลื้ม)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ผู้รับรอง

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๑๒ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๓๕ ท่าน ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญ ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรอง นำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๑๒ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ เป็นปีที่ ๑๒ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. กิจกรรมในกระทรวงพาณิชย์ แล คมนาคม THE ACTIVITIES OF
THE MINISTRY OF COMMERCE AND COMMUNICATIONS [๒๔๗๐ - ๒๔๗๒]
๒. [ตัดหัวต่อหัว] [๒๔๗๐ - ๒๔๗๓]
๓. ดรรชนีนาง (๒๔๙๖)
๔. [งานอภิเษกพระสังฆราชมีแชล มงคล (อ่อน) ประคองจิต] (๒๔๙๖)
๕. [การประกวดการจัดบ้านและบริเวณ] (๒๔๙๗)
๖. [จอมพลสฤษดิ์ไปอเมริกา] (๒๕๐๑)
๗. เด็กกับหมี The Children and the Bear (๒๕๐๒)
๘. มั่นมากับความมืด (๒๕๑๔)
๙. แหวนทองเหลือง (๒๕๑๖)
๑๐. เทพธิดา บาร์ 21 (๒๕๒๑)
๑๑. ส.อ.ว.ห้อง 2 รุ่น 44 (๒๕๓๓)
๑๒. October Sonata รักที่รอคอย (๒๕๕๒)

ประกาศ ณ วันอังคารที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายชัยพล สุขเอี่ยม)

ผู้แทนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)
เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๑๓ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๓๓ ท่าน ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญ ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรอง นำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๑๐ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖ เป็นปีที่ ๑๓ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับปีที่สร้างดังนี้

๑. ปักธงไชย (๒๕๐๐)
๒. Thailand (๒๕๐๑)
๓. กตัญญูปกาสิต (๒๕๐๑)
๔. โกลนจุก (๒๕๑๐)
๕. วันมหาวิปโยค (๒๕๑๖)
๖. เทวดาเดินดิน (๒๕๑๙)
๗. [สัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์ไทยที่กลับออกจากป่า] (๒๕๒๘)
๘. เพลงสุดท้าย (๒๕๒๘)
๙. ๑๔ ตุลาสงครามประชาชน (๒๕๔๔)
๑๐. หัวใจทรวง The Adventure of Iron Pussy (๒๕๔๖)

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช)
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม
ผู้รับรอง

ประกาศหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)

เรื่อง ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ ๑๔ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗

หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเพื่อขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวน ๓๔ ท่าน ซึ่งคณะกรรมการได้พิจารณาคัดเลือกภาพยนตร์ที่มีคุณค่าและความสำคัญ ด้านประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และศิลปะ จากบรรดารายชื่อภาพยนตร์หลายร้อยเรื่องที่เจ้าหน้าที่หอภาพยนตร์ได้คัดกรอง นำเสนอ ซึ่งที่สุดคณะกรรมการได้พิจารณาแล้ว เห็นสมควรให้ขึ้นทะเบียนภาพยนตร์จำนวน ๑๐ เรื่อง เป็นมรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๗ เป็นปีที่ ๑๔ ซึ่งมีรายชื่อตามลำดับที่สร้างดังนี้

๑. Compte-rendu de Mission Archéologique...au SIAM ~ NOV-DEC 1929 ~
(รายงานการสำรวจทางโบราณคดี ณ กรุงสยาม พุทธศักราชถึงธันวาคม ๒๔๗๒) (๒๔๗๒)
๒. WEDDING TRIP TO BANGKOK 1938-1939 (๒๔๘๑-๒๔๘๒)
๓. PRINCE PARIBATRA OF SIAM (๒๔๙๑)
๔. [สมเด็จพระนางเจ้ารำไพพรรณีทรงอัญเชิญพระบรมอัฐิ ร.๗
จากลอนดอนกลับประเทศไทย] (๒๔๙๒)
๕. สามพราน (๒๕๐๓)
๖. น้อยใจยา (๒๕๐๙)
๗. บ้าย..บ้าย ไทยแลนด์ (ไม่ปรากฏวันออกฉาย)
๘. คนกราบหมา (๒๕๔๐ / ฉบับ Director's Cut ๒๕๖๗)
๙. Birth of Seanéma (๒๕๔๗)
๑๐. กระเบนราหู (๒๕๖๒)

ประกาศ ณ วันศุกร์ที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๗

สุฉาภรณ์

(นางสาวสุดาวรรณ หวังศุภกิจโกศล)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ผู้รับรอง

รายชื่อภาพยนตร์ที่ได้รับการขึ้นทะเบียนเป็น มรดกภาพยนตร์ของชาติ ประจำปี พ.ศ. 2554-2568

! อัศเจรีย์ (2519)

14 ตุลาคมสครามประชาชน (2544)

15 ค่ำ เดือน 11 (2545)

2499 อันธพาลครองเมือง (2540)

BANGKOK METROPOLITAN BUSES AND
TRUCKS [2501]

Birth of Seanéma (2547)

Compte-rendu de Mission
Archéologique...au SIAM ~ NOV-DEC
1929 ~ (รายงานการสำรวจทาง
โบราณคดี ณ กรุงสยาม พุทธศักราชจนถึง
ธันวาคม 2472) (2472)

FINAL SCORE 365 วัน ตามติดชีวิตเด็กเอ็น
ท์ (2550)

GOAL CLUB เกมล้มโต๊ะ (2544)

MISS UNIVERSE BEAUTY PAGEANT
(2508)

MARY IS HAPPY, MARY IS HAPPY (2556)

OCTOBER SONATA รักที่รอคอย (2552)

PRINCE PARIBATRA OF SIAM (2491)

[SIAMESE SOCIETY] [2463]

SOUND PATCH WORK (2473)

THAILAND (2501)

VISIT OF SIAMESE BOY SCOUT TO
JAPAN (2472)

VISIT OF THE PRINCE OF SIAM (1901)
หรือ การมาเยือนของมกุฎราชกุมาร
แห่งสยาม (2444)

WEDDING TRIP TO BANGKOK 1938-1939
(2481-2482)

ก

กตัญญูปกาสิต (2501)

กรุงเทพเมืองหลวงของเรา [2500]

กระเบนราหู (2562)

กล่อง (2541)

กลิ้งไว้ก่อนพ่อสอนไว้ (2534)

กองพันจางฮงตีก [2510]

กะเทยเป็นเหตุ (2497)

ก้านกล้วย (2549)

การชกมวยชิงแชมป์โลกระหว่าง โผน
กิ่งเพชร-ปาสคาล เปเรซ พ.ศ. 2503
เวทีมวยลุมพินี กรุงเทพฯ (2503)

[การเดินทางของประชาชน นักเรียน
กรณีเขาพระวิหารในจังหวัดนราธิวาส]
(2505)

การเดินทางกลับจากประเทศญี่ปุ่นของคณะ
ทูตไทยในการไปเจรจาตกลงการค้า
เรื่อง ดินแดนคืนจากรัฐบาล อินโดจีน
ของฝรั่งเศส ถึงกรุงเทพพหรมหานคร
(2484)

การเดินทางอันแสนไกล (2512)

การต่อสู้ของกรรมกรหญิงโรงงานฮาร์ว
(2518)

[การถ่ายภาพยนตร์เสียงในฟิล์มครั้งแรกใน
สยาม] (2472)

การปฏิบัติหน้าที่เพื่อประเทศชาติในตำแหน่ง
หัวหน้ารัฐบาลและผู้นำทางทหารจนถึง
ล้มป่วยและอสัญกรรมของ
ฯพณฯ จอมพลสฤษดิ์ ธนะรัชต์ [2506]

[การประกวดการจัดบ้านและบริเวณ] (2497)

การรับเรือตอร์ปิโด (2478)

การสวนสนามของกองกำลังเสรีไทย (2488)

[การเสด็จเลียบเมืองเหนือ ROYAL TOUR IN
NORTHERN SIAM] (ส่วนที่ไม่ได้ใช้)
(2470)

กาลครั้งหนึ่งเมื่อเช้านี้ (2538)

กิจการในกระทรวงพาณิชย์ แล คมนาคม
THE ACTIVITIES OF THE MINISTRY
OF COMMERCE AND
COMMUNICATIONS [2470 - 2472]

เก็บศพไธญาติ ครั้งที่ 1 พ.ศ. 2503 (2503)

เกรซแลนด์ (2549)

แก้ว (2523)

โกนจุก [2510]

ข

เขาชื่อกานต์ (2516)

[แข่งขันกอล์ฟ 2474] (2474)

ขนมเปียะของอาทง (2496)

ข้างหลังภาพ (2528)

ข้าวกำมือเดียว (2483)

ค

คู่กรรม (2531)

คนกราบหมา (2540 / ฉบับ Director's Cut
2567)

คนกลางแดด (2522)

คนจร าลา (2542)

คนทรงเจ้า (2532)

คนภูเข (2522)

คนเลี้ยงช้าง (2533)

ครูบ้านนอก (2521)

คล้องช้าง (2481)

[คำปราศรัยในวันครบรอบปีที่ 2
แห่งการปฏิวัติ 20 ตุลาคม 2503]
(ไม่สมบูรณ์) (2503)

คำสั่งคำสาป (ฉบับฟิล์ม 16 มม. [2494],
ฉบับฟิล์ม 35 มม. (2497))

ฅ

โฆษณาชี้แจงบริบูรณ์บาล์ม ชุดหนูหล่อพ่อเขา
พาไปดูหมี (2505)

โฆษณาพระเครื่องฉลอง 25 พุทธศตวรรษ
[2500]

โฆษณาเพียว [2506 - 2508]

ง

[งานพระบรมศพพระพุทธเจ้าหลวง] (2453)

งานวันชาติ นายพลตรีหลวงพิบูลสงคราม
นายกรัฐมนตรี ณ ทำเนียบ
วังสวนกุหลาบ (2484)

งานศพนายอ่องซิมผ่าย ถาวรวงวงศ์
(2512)

[งานอภิเษกพระสังฆราชมีแชล มงคล (อ่อน)
ประคองจิต] (2496)

เงาะป่า (2523)

เงิน เงิน เงิน (2508)

จ

[จอมพลสฤษดิ์ไปอเมริกา] (2501)

จาริกานุสรณ์ (2514)

[จำเริญ-จิมมี่] (2497)

ฉ

ฉลาดเกมส์โกง (2560)

ฉลุย (2531)

ช

ชมสยาม SEE SIAM (ไม่สมบูรณ์) (2473)

ชัตเตอร์ กดติดวิญญาณ (2547)

ชั่วฟ้าดินสลาย (2498)

ช้าง CHANG: A DRAMA OF THE WILDER-
NESS (2470)

ช่างมัน..ฉันไม่แคร์ (2529)

ชีวิตก่อน 2475 (2473)

ชุมแพ (2519)

ชู (2515)

โชคสองชั้น (ส่วนที่ไม่ได้ใช้) (2470)

ด

ด้วยเกล้า (2530)

ดอกฟ้าในมือมาร (2543)

ดรชนีนาง [2496]

ดาไลลามะในสวนโมกข์ (2515)

เด็กกับหมี THE CHILDREN AND THE BEAR
(2502)

[เด็กชนสมัย ร.7] [2470 - 2475]

ด

ตลาดพรหมจารีย์ (2516)

[ตัดหัวต่อหัว] [2470-2473]

ท

ทรายมาเป็นแก้ว [2493 – 2494]

ทวิภพ (2547)

[ทหารไทยไปเกาหลี] [2494 - 2495]

ทอง (2516)

ทองปาน (2520)

ทองพูน โคกโพ ราษฎรเต็มขั้น (2520)

ทะโมนไพร (2502)

ทะเลรัก (2496)

ทิ้งระเบิดกรุงเทพในสงครามโลก ครั้งที่ 2
(2487)

เทพธิดา บาร์ 21 (2521)

เทพธิดาโรงแรม (2517)

เทวดาเดินดิน (2519)

โชน (2513)

ไทยไฉนรู้ (2507)

น

น้อยใจยา (2509)

นางนาก (2542)

นางสาวโพระดก (2508)

น้ำท่วมกรุงเทพ 2485 (2485)

น้ำพุ (2527)

[นิรโทษกรรม จำเลยคดี 6 ตุลา] [2521]

นิ้วเพชร (2501)

นิสิตพัฒนา (ไม่สมบูรณ์) (2505)

[โนราชนูปถัมภ์รกรกร] (2516)

บ

บันทึกรักของพิมพ์ฉวี (2505)

บันทึกเหตุการณ์ 6 ตุลา (2519)

บางระจัน (2543)

บ้านทรายทอง (2523)

บ้านผีปอบ 2 (2533)

บาย..บาย ไทยแลนด์ (ไม่ปรากฏวันออกฉาย)

บุญชูผู้น่ารัก (2531)

[เบื้องหลังหนังไทย เหนือเกล้า] (2510)

ป

ประชาชนนอก (2524)

[ประมวลฉากเพลง 35 มม. ในหนังไทย
16 มม.] (2508-2510)

ประมวลภาพเหตุการณ์สูญเสียพระเอก
ผู้ยิ่งใหญ่ มิตร ชัยบัญชา (2513)

ปักธงไชย (2500)
ปัตตานีในอดีต [2479]
ปิดทองหลังพระ (เศษที่เหลืออยู่) (2482)
ปุกปุย (2533)

ผ

ผีตอเหลือง (2505)
ผีเสื้อและดอกไม้ (2528)
ผู้ชนะสิบทิศ [2509 - 2510]
ผู้หญิงคนนั้นชื่อบุญรอด (2528)
แผนการณ์ภาคพายัพ (2498)
แผลเก่า (2520)
ไผ่แดง (2522)

ผ

ผืน บ้า คาราโอเกะ (2540)

พ

พยาธิตัวจิ๋ว GNATHOSTOMA SPINIGERUM
AND GNATHOSTOMIASIS IN
THAILAND : 2510 (2510)
พระเจ้ากรุงสยามเสด็จฯ ถึงกรุงเบิร์น (2440)
พระเจ้าช้างเผือก (2484)
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ เฝ้ามอง
มณฑลฝ่ายเหนือ พ.ศ. 2469 (2469)
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จ
ออกผนวช [2499]
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดล
เสด็จนิวัตพระนคร พ.ศ. 2481 (2481)
พระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ
พ.ศ. 2503 (2503)
พระราชพิธีเฉลิมกรุงเทพมหานครและ
พระราชวงศ์จักรีอันประดิษฐานมาครบ
150 ปี (2475)

พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ
พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว
2469 (2469)

พระราชพิธีถวายพระเพลิงพระบรมศพ
พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล ณ พระเมรุมาศ
เมื่อวันที่ 29 มีนาคม 2493 (2493)

พระราชพิธีบรมราชาภิเษกพระบาทสมเด็จพระ
พระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว (2468)

[พระราชพิธีโล้ชิงช้า] (2474)

[พระองค์เจ้าพีระพงศ์ภาณุเดชแห่งรณ
ณ ถนนราชดำเนิน] (2480)

พรายตะเคียน (2483)

พัฒนากร (2506)

พันท้ายนรสิงห์ (2493)

พิธีเปิดป้าย พรรคเสริม nang ศิลา
2 กุมภาพันธ์ 2499 (2499)

พิธีพระราชทานเพลิงศพวีรชนผู้เสียชีวิต
ณ บริเวณท้องสนามหลวง 13 - 15
ตุลาคม 2517 (2517)

[พิธีลงนามและคำประกาศในแถลงการณ์ร่วม
การก่อตั้งสมาคมประชาชาติเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้] (2510)

[พิธีอัญเชิญพระบรมอัฐิ ร.7 จากลอนดอน
กลับประเทศไทย] (2492)

พี่ชาย (2494)

พี่มากพระโขนง (2556)

เพชรตัดเพชร (2509)

เพลงของข้าว (2558)

เพลงรักเพื่อเธอ (2521)

เพลงสุดท้าย (2528)

เพลงเหยื่อย (2507)

เพื่อน-แพง (2526)

เพื่อนรัก (2520)

แพรดำ (2504)

ฟ

ฟ้าทะลายโจร (2543)

ฟ้าเมืองไทย ฉลองขึ้นปีที่ 8 พุทธ 7 เมษายน 19 (2519)

แฟนฉัน (2546)

ไฟเย็น (2508)

ภ

[ภาพยนตร์โฆษณาสี่คิงส์] (2502)

[ภาพยนตร์บริการข่าวสารไทย] (2497)

[ภารกิจทหารอาสาสยามในสงครามโลก ครั้งที่ 1] [2461]

ม

[ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ เยือนจีน] (2518)

มนตร์รักทรานซิสเตอร์ (2544)

มนตร์รักแม่น้ำมูล (2520)

มนตร์รักลูกทุ่ง (2513)

มรดกพระจอมเกล้า (2497)

มวยไทย (2506)

มหา'ลัยเหมือนแรม (2548)

มันมากับความมืด (2514)

มิตรเก่าผู้กลับมา (2512)

มือโจร (2504)

มือปืน (2526)

เมียหลวง (2521)

เมืองในหมอก (2521)

แม่นาคพระโขนง (2502)

แมลงรักในสวนหลังบ้าน (2560)

ไม้สั๊ก [2505]

ย

ยิงเป้านักโทษค้ายาเสพติด (2510)

ยูธนา-ศิริพร YUTHANA UND SIRIPON
MONCH AUF ZEIT [2506]

ร

[ร. 5 เสด็จประพาสกรุงสต็อกโฮล์ม] (2440)

[รวมไทย] (2484)

[รวมเหตุการณ์งานสวนสนามสัมพันธมิตร
ในกรุงเทพฯ พ.ศ. 2489] (2489)

รักริษา (ไม่สมบูรณ์) (2500)

รักแห่งสยาม (2550)

รัฐประหาร 2490 (2490)

รู้ใหม่ทางทะเล เรือดำน้ำ แห่งราชนาวิสัย
กิจวัตรของทหารเรือดำน้ำไทยในญี่ปุ่น
[พิธีปล่อยเรืออันรุ่งเรืองสดใส]
[2479 - 2480]

รุ่งอรุณวันใหม่ในป่า (2523)

เรื่องตลก 69 (2542)

เรือนแพ (2504)

โรงแรมนรก (2500)

ล

ลุงบุญมีระลึกชาติ (2553)

ลูกบ้าที่ยาวที่สุด (2536)

ลูกอีสาน (2525)

เลือดขาวนา (เศษที่เหลืออยู่) (2479)

เลือดสุพรรณ (2522)

ว

วังพิรุณ (2557)

วันมหาวิปโยค (2516)

วันประวัติศาสตร์ผู้ร่วมพัฒนาชาติไทย
1 ธ.ค. 2525 ที่บ้านบาก ต. บ้านบาก
อ. ดอนตาล จ. มุกดาหาร (2525)

วัยตกกระ (2521)

วัยระเริง (2527)

วัยอลวน (2519)

วิมานดารา (2517)

เวลาในขวดแก้ว (2534)

ศ

ศึกบางระจัน (2509)

เศรษฐีอนาถา (2499)

ส

สตรีเหล็ก (2543)

สวรรค์บ้านนา (2552)

สวรรค์มืด (2501)

ส.อ.ว.ทอง 2 รุ่น 44 (2433)

สะพานรักสารสิน (2530)

สัตว์ประหลาด ! (2547)

สันติ-วิณา (2497)

[สัมภาษณ์ผู้เข้าร่วมกับพรรคคอมมิวนิสต์
ไทยที่ถูกลบออกจากป่า] [2528]

สามพราน (2503)

สายเลือดเดียวกัน [2509 - 2511]

สาย สี่มา นักสู้สามัญชน (2524)

ลำเพ็ง (2525)

สุดสาคร (2522)

สุดเสนหา (2546)

สุริโยไท (2544)

สุริรัตน์ล่องหน (2504)

เสด็จทอดพระเนตรมอญรำผี ปากกล้า
1 มีนาคม พ.ศ. 2473 (2473)

เสด็จประพาสชวา พ.ศ.2472 (2472)

เสด็จประพาสภาคใต้ (2502)

เสด็จอินโดจีน พ.ศ. 2473 (2473)

เสน่ห์บางกอก (2509)

[โสกันต์พระองค์เจ้าจิรศักดิ์สุประภาต]
(2471)

ท

ทนูมานเผชิญภัยครั้งใหม่ [2500]

ทนูมานพบ 7 ยอดมนุษย์ (2517)

ทมนคร (2547)

ทลนมา (2567)

ทลวงตา (2523)

ทลุมศพที่ลือชื่อ (2505)

ท้วงรักเหวลึก (2498)

หัวใจทรวง THE ADVENTURE OF IRON
PUSSY (2546)

[หาบข้าว นวดข้าว สีข้าว แต่งงานภาคใต้]
[2511 - 2512]

เหตุมหัศจรรย์ (2498)

แห่รัฐธรรมนูญ (2476)

แหวนทองเหลือง (2516)

แหวนวิเศษ (2472)

โหมโรง (2547)

อ

องค์บาก (2546)

อนึ่ง คิดถึงพอสั่งเซป (2535)

อนุทินวีรชน 14 ตุลา (2517)

อยู่กับก๋ง (2522)

อาปัติ (2558)

[อาจารย์ศิลป์ พีระศรี] [2494]

อินทรีทอง (2513)

อีแตน (2511)

ไอ้ทุย (2514)

ขึ้นทะเบียนมรดกภาพยนตร์ของชาติ ครั้งที่ 15 ประจำปี พ.ศ. 2568

ISBN	978-616-543-882-7
พิมพ์ครั้งแรก	ตุลาคม พ.ศ. 2568
จำนวนพิมพ์	500 เล่ม
จัดพิมพ์โดย	หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) กระทรวงวัฒนธรรม 94 หมู่ 3 ถนนพุทธมณฑลสาย 5 ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล นครปฐม 73170 โทร 02 482 2013-15 www.fapot.or.th
คณะทำงาน	ชลิดา เอื้อบำรุงจิต, โดม สุขวงศ์, สันต์ชัย โชติรสเสถณี, ก้อง ฤทธิ์ดี, อรวรรณ ขวศิลป์, พุทธพงษ์ เจียมรัตต์ัญญู, วรรณภา พ่วงพร้อม, อีรุณี นามทอง, อติพงษ์ ก่อสกุล, ภาควัฒนธรรมศรี
ศิลปกรรม	พัชรินทร์ เอกอ่อนแสง
พิมพ์ที่	บริษัท กรีน โลฟ พรินต์ติ้ง เฮาส์ จำกัด

02-482-2013-5

FilmArchiveThailand

www.fapot.or.th

thaifilmarchivepage

@thaifilmarchive